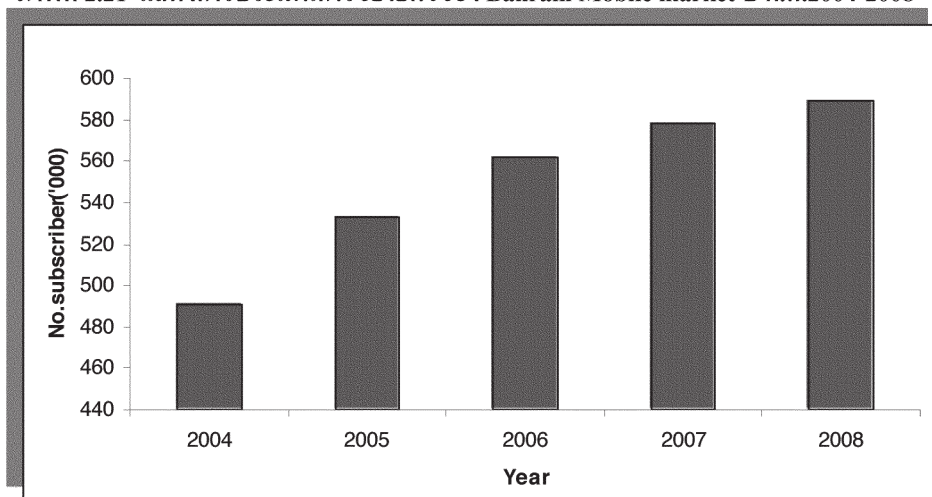

ภาพที่ 2.21 แสดงการประเมินการขยายตัวของ Bahrain Mobile market ปี ค.ศ.2004-2008

ที่มา : ITU Operators, Regulators

3) ภาพรวมของธุรกิจอินเทอร์เน็ต

ในปี ค.ศ.2003 จำนวนลูกค้าที่ใช้ Internet มี 158,000 ราย และประเมินว่าจะเพิ่มขึ้นเป็น 480,000 รายในปี ค.ศ.2008 ในอดีต Batelco เป็นบริษัทเดียวที่มีใบอนุญาตของ ISPs ต่อมารัฐบาลบาห์เรนมีนโยบายส่งเสริมให้ ISPs รายใหม่เข้ามาลงทุนในธุรกิจนี้ โดยในปี ค.ศ.2003 รัฐบาลได้ออกใบอนุญาตการเปิดบริการ Internet โดยผ่านเครือข่ายไร้สายให้ MTC-VB และหลังจากนั้น TRA ก็ได้ออกใบอนุญาตให้กับบริษัท Bahrain Internet Exchange(BIX) ในเดือนมีนาคม ค.ศ.2004 ให้ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับ Internet connection point ซึ่งการอนุญาตให้บริษัทนี้ดำเนินกิจการก็จะช่วยแก้ปัญหา Online Trafficได้และเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ ISP มีการแข่งขันกันมากขึ้น และเป็นการส่งเสริมเพื่อให้แข่งขันกับ Batelco ดังแสดงในตารางที่ 2.103 และภาพที่ 2.22

Batelco เริ่มให้บริการ ADSL แก่ภาคธุรกิจ ในปี ค.ศ.2002 และประชาชนทั่วไปในปี ค.ศ.2001 เริ่มให้บริการการเข้าสู่อินเทอร์เน็ตแบบไร้สาย WiFi ในที่ต่างๆ เช่นสนามบิน ร้านอาหาร ศูนย์การค้า โรงแรม ในปี 2003 หลังจากที่มีการเปิดเสรีโทรคมนาคม ก็เริ่มมีการแข่งขันกันให้บริการใหม่ๆแก่ลูกค้าเช่น MTC-Vodafone และ Bahrain Radio and TV Corporation (BRTC) ร่วมมือกันพัฒนา และนำเสนอ Value Added Services แก่ลูกค้า เรียกว่า Infotainment โดยการให้บริการ SMS2TV cot SME2Radio ที่ผู้ฟังสามารถส่งข้อความแสดงความคิดเห็นไปร่วมรายการได้ในขณะที่มีการถ่ายทอดสด

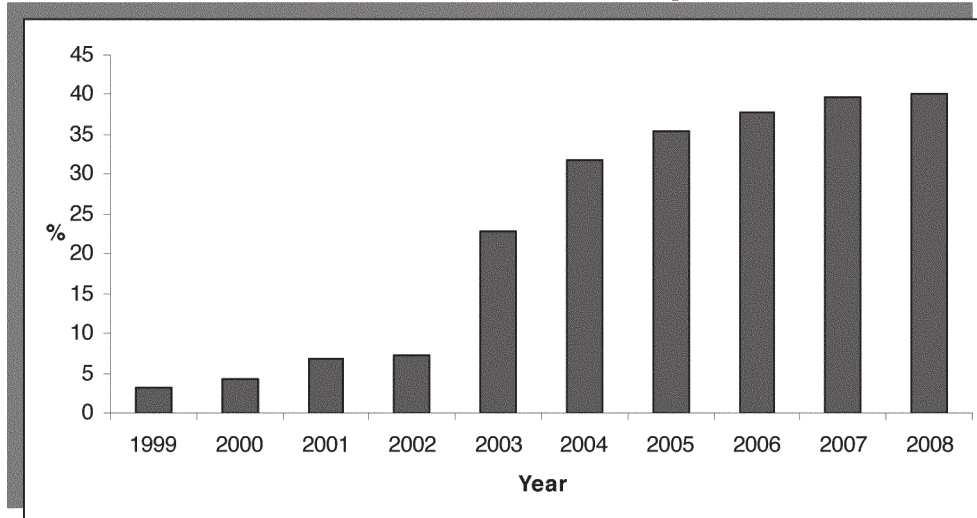
ตารางที่ 2.103 แสดงภาพรวมของ Bahrain Internet Market ปี ค.ศ.2001-2003

Operator	2001		2002		2003	
	Subscribers ('000)	Market share	Subscribers ('000)	Market share	Subscribers ('000)	Market share
Batelco Total	45	100%	49	100%	158	100%
Batelco DSL	1.6	100%	5.1	100%	NA	-

N.A. : Not Available

ที่มา : ITU Operators, Regulators

ภาพที่ 2.22 แสดงการประเมินการขยายตัวของ Bahrain Internet penetration ปี ค.ศ.1999-2008

ที่มา : ITU Operators, Regulators

ประชาชนในบาห์เรนบอกรับเป็นสมาชิก (subscribe) ในธุรกิจโทรคมนาคม (mobile) อยู่ในระดับสูง คิดเป็น 63% ของประชากรทั้งหมด (จำนวนสมาชิก 450,000 เลขหมาย เทียบกับจำนวนประชากรทั้งหมด 7.1 แสนคน) ธุรกิจ fixed line คิดเป็น 28% (จำนวนสมาชิก 200,000 สมาชิก เทียบกับจำนวนประชากรทั้งหมด 7.1 แสนคน) ธุรกิจ Internet คิดเป็น 22% (จำนวนสมาชิก 160,000 สมาชิก เทียบกับจำนวนประชากรทั้งหมด 7.1 แสนคน)

ผู้ประกอบการรายสำคัญ (Key Player Profile) ในธุรกิจโทรคมนาคมของบาห์เรน

จากตารางที่ 2.104 จะเห็นว่าชาวบาห์เรนไม่ใช้หุ้นส่วนใหญ่ในบริษัทโทรคมนาคมทั้งสองแห่ง โดย Bateco เป็นบริษัทที่ร่วมทุนกับประเทศอังกฤษ และ MTC-Vodafone เป็นบริษัทที่ร่วมทุนกับคูเวต

ตารางที่ 2.104 จำนวนบริษัทแบ่งตามสัดส่วนการถือหุ้น และสัญชาติของผู้ถือหุ้น

Sector	Bahrain				Non - Bahrain 100%		ไม่ทราบสัดส่วนการถือหุ้นที่แน่นอน		Total
	100%	71-99%	51-70 %	≤ 50 %	Nationality	Total	Nationality of Authorized Person	Total	
Telecommunication			1	1					2

ที่มา : Ministry of Commerce, www.commerce.gov.bh

ผู้ประกอบการรายสำคัญ ในธุรกิจโทรคมนาคมของบาห์เรน มี 2 บริษัทคือ Batelco และ MTC-Vodafone รายละเอียดของบริษัทแสดงให้เห็นในตารางที่ 2.105 -2.106

- 1) Bahrain Telecommunication Company (Batelco) ก่อในตั้งปี ค.ศ.1981 โดยรัฐบาลของบาห์เรนถือหุ้นอยู่ 39% , Cable & Wireless (U.K.) ถือหุ้น 20% และอีก 41% ที่เหลือเป็นหุ้นที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ถือโดย รัฐวิสาหกิจ, สถาบันการเงินและการค้าและผู้ลงทุนชาว GCC ขณะนี้รัฐบาลบาห์เรากำลังทำการสำรวจความเป็นไปได้ในการขายหุ้นที่เหลือของบริษัทสู่สาธารณะ โดยสมาชิกรัฐสภาได้เสนอให้ขายหุ้นที่เหลือให้กับนักลงทุนชาวบาห์เรน

ในปี ค.ศ.2003 Batelco มีพนักงานทั้งหมด 2,033 คน และดำเนินกิจการบริการโทรคมนาคมต่างๆ เช่น fixed, Mobile, Data, Internet และ Value Added Services ในบาห์เรน นอกจากการดำเนินกิจการในบาห์เรนแล้ว Batelco ยังมีจุดมุ่งหมายที่จะขยายฐานไปเป็นผู้นำโทรคมนาคมในภูมิภาคอีกด้วย ขณะนี้บริษัท Batelco ได้ดำเนินกิจการในจอร์แดน, คูเวต, ซาอุดีอาระเบีย และอียิปต์ ซึ่ง Batelco ถือหุ้นทั้งหมดของ Batelco Egypt ผลกำไรจากการประกอบการของ Batelco ในไตรมาสแรกของปี ค.ศ.2004 คิดเป็น 51.5 US\$

- 2) บริษัท MTCVodafone ได้รับอนุญาตดำเนินการ GSM เมื่อวันที่ 20 เมษายน ค.ศ.2003 และเริ่มให้บริการตั้งแต่วันที่ 28 ธันวาคม ค.ศ.2003 มีพนักงานทั้งหมด 230 คน ในช่วงไตรมาสแรกของปี ค.ศ.2004 บริษัทมีสัดส่วนการตลาดทั้งหมด 10% ผู้ถือหุ้นเป็นนักลงทุนชาวบาห์เรน 60% และชาวคูเวตอีก 40%

ตารางที่ 2.105 แสดงรายละเอียดผู้ประกอบการที่สำคัญในธุรกิจการสื่อสารและโทรคมนาคม

Name	Key Lines of business	Key shareholders			Key shareholding			Manage Team	Number of employee	Revenue (BD:'000)	Profit (BD:'000)	Market share
		Name	Share %	Detail	Name	Share %	Detail					
-Bahrain Telecommunication Company(BATELCO)	Fixed, Internet, Mobile, Data Pay phone, Paging	-Bahraini government -C&W	39%	-Bahraini -U.K. -GCC, Bahraini, Financial and Commercial organizations	-Batelco Middle East -Batelco Egypt	100%	-Holding company -Egypt-VAS provider to corporate customers -Saudi Arabia-Internet and related services	-Shaikh Isa Bin EBRAHIM AL KHALIFA (First Deputy Chairman) -Rashed M. AL-MARAJ (Chairman) -Tony HART (CEO) (will leave in July 2004)	2,418(2002) 2,033 (2003)	170,612(2001) 185,798(2002) 192,122(2003)	54,290(2001) 58,023(2002) 60,662(2003)	-Fixed 100%(2002), 100%(2003) -Mobile 100%(2002) 100%(2003) -Internet 100%(2002) 100%(2003)
		-Floated on the Bahrain stock exchange	41%		-Batelco Jeraisy	50%						
					-Batelco Jordan	80%						
					-Quality Net	44%						
					-Arabian Network	75%						

ที่มา : Country Profile Bahrain (2004), Hot Telecom.

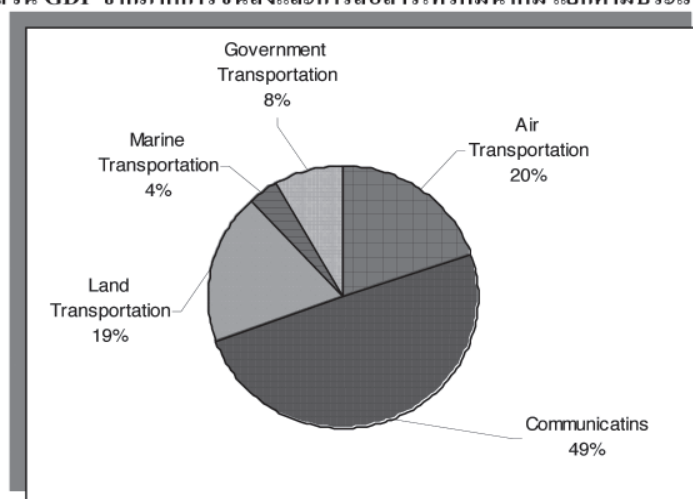
ตารางที่ 2.106 แสดงรายละเอียดผู้ประกอบการที่สำคัญในธุรกิจการสื่อสารและโทรคมนาคม

Name	Key Lines of business	Key shareholders			Key shareholding			Manage Team	Number of employee	Revenue (BD:'000)	Profit (BD:'000)	Market share
		Name	Share %	Detail	Name	Share %	Detail					
-MTC-Vodafone Bahrain	Mobile, Internet	-MTC-	60%	Kuwait	-	-	-	-HE Shaikh Ahmed BIN ALI ABDULLAH AL KHALIFA (Chairman) -Dr. Saad AL BARRAK (CEO) -Khalid AL FARKH (COO) Ismael FIKREE (CTO)	230(2003)	-	-	-
		Vodafone Bahraini investors	40%	Bahraini								

ที่มา : Country Profile Bahrain (2004), Hot Telecom.

ในส่วนของการขนส่งซึ่งมีบทบาทสำคัญและเกี่ยวเนื่องกับ ระบบการสื่อสารโทรคมนาคม เนื่องจากการขนส่งและการสื่อสารโทรคมนาคม ในปี ค.ศ.2002 คิดเป็น 248.9 ล้าน BD หรือ 12% ของ GDP จากภาคบริการทั้งหมดแบ่งเป็นการสื่อสารโทรคมนาคม (Communications) 123.7 ล้าน BD หรือ 49% ของ GDP จากภาคการขนส่งและการสื่อสารโทรคมนาคม รองลงมาเป็นการขนส่งทางอากาศ (Air Transportation) 49.2 ล้าน BD หรือ 20% การขนส่งทางบก (Land Transportation) 46.1 ล้าน BD หรือ 19% การขนส่งภาครัฐบาล (Government Transportation) 20.9 ล้าน BD หรือ 8% และการขนส่งทางทะเล (Marine Transportation) คิดเป็น 9 ล้าน BD หรือ 4% ตามลำดับ เมื่อรวมรูปแบบการขนส่งทั้งหมดจะมีสัดส่วน GDP มากถึง 51% ของ GDP จากการขนส่งและการสื่อสารโทรคมนาคมซึ่งเป็นตัวเลขที่ใกล้เคียงกับการสื่อสารโทรคมนาคม ดังแสดงในภาพที่ 2.23

ภาพที่ 2.23 แสดงสัดส่วน GDP จากภาคการขนส่งและการสื่อสารโทรคมนาคม แยกตามประเภท ปี ค.ศ.2002.

ที่มา : Ministry of Finance & National Economy, www.mofne.gov.bh

ในส่วนการขนส่งผู้โดยสารระหว่างประเทศพบว่า ระบบการขนส่งทางบกเป็นรูปแบบที่สำคัญที่สุด เนื่องจากการขนส่งทางบกคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 83% ของการเดินทางระหว่างประเทศทั้งหมด รองลงมาคือการขนส่งทางอากาศ คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 17% และการขนส่งทางทะเลคิดเป็นสัดส่วนเพียง 0.4% ความสำคัญของการขนส่งทางบกเนื่องจากบาทเรนมีถนน King Fahad Causeway เชื่อมกับซาอุดีอาระเบีย โดยมีความยาวเพียง 17 กิโลเมตรเท่านั้น ทำให้มีการเดินทางผ่านช่องทางนี้เป็นจำนวนมาก

ทางด้านการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศจากข้อมูลสถิติปี ค.ศ.2003.ประมาณการได้ว่าการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศที่สำคัญที่สุดคือการขนส่งทางทะเล เนื่องจากมีปริมาณการนำเข้าและส่งออกสินค้าผ่านเมืองท่า Mina Salman ซึ่งเป็นเมืองท่าที่สำคัญของบาห์เรน มากกว่า 3 ล้านตัน รองลงมาคือการขนส่งทางบกโดยมีการขนส่งสินค้าผ่าน King Fahad Causeway มากกว่า 1 ล้านตัน และสุดท้ายเป็นการขนส่งทางอากาศโดยมีการขนส่งสินค้าผ่านสนามบินนานาชาติประมาณ 1.7 แสนตันตามลำดับ

ภาพรวมของรูปแบบการขนส่งประเภทต่างๆ

1) การขนส่งทางอากาศ

บาห์เรนมีสนามบินนานาชาติ (Bahrain International Airport) ตั้งอยู่เกาะ Muharraq ซึ่งเป็นศูนย์กลางทางการบินของภูมิภาคอ่าวอาหรับทั้งการขนส่งผู้โดยสารและขนส่งสินค้า โดยสามารถรองรับผู้โดยสารได้ถึง 10 ล้านคนต่อปี อีกทั้งยังให้สายการบินมีความถี่ของเที่ยวบินมากกว่าสนามบินอื่นๆ เพื่อส่งเสริมความเป็นศูนย์กลางทางการบินของภูมิภาคอ่าวอาหรับ และปัจจุบันบาห์เรนยังมีการลงทุนพัฒนา Satellite Terminal Facilities ใหม่เพื่อให้สามารถรองรับผู้โดยสารได้มากกว่า 10 ล้านคนต่อปี ภายใต้การดำเนินงานของ Civil Aviation Affairs

ในปี ค.ศ.2003 สนามบินนานาชาติของบาห์เรนมีเที่ยวบินของสายการบินพาณิชย์ 58,100 เที่ยวบิน เพิ่มขึ้น 11% จากปี ค.ศ.2002 รองรับผู้โดยสารถึง 4.3 ล้านคน เพิ่มขึ้น 4% และมีปริมาณการขนส่งสินค้า 238,000 ตัน เพิ่มขึ้น 32% จากปี ค.ศ.2002

สายการบินหลักของบาห์เรนซึ่งเป็นสายการบินนานาชาติคือ Gulf Air โดยถือหุ้นจากรัฐบาล 4 ประเทศ คือ บาห์เรน(25%) กาตาร์(25%) สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (25%) และโอมาน(25%) มีเที่ยวบินมากกว่า 300 เที่ยวบินมากกว่า 50 ประเทศในตะวันออกกลางรวมไปถึงทางตอนเหนือของสหรัฐอเมริกา ส่วนสายการบินอื่นๆที่จดทะเบียนดำเนินการในบาห์เรน ส่วนใหญ่เป็นสายการบินต่างชาติ เช่น Air India (อินเดีย) Cathay Pacific Airway (ฮ่องกง) Egypt Air (อียิปต์) Emirate (เอมิเรตส์) Etihad Airways (เอมิเรตส์) Kuwait Airways (คูเวต) Lufthansa German Airlines (เยอรมัน) Pakistan International Airlines (ปากีสถาน) Qatar Airways (กาตาร์) Royal Dutch Airlines(เนเธอร์แลนด์) และ Saudi Arabian Lines (ซาอุดีอาระเบีย)

2) การขนส่งทางน้ำ

บาห์เรนมีเมืองท่าที่สำคัญอยู่ 2 แห่ง คือ Mina Salman และ South Hidd Port โดยที่ Mina Salman ตั้งอยู่กึ่งกลางของอ่าวอาหรับ และถือว่าเป็นเมืองท่าที่ทันสมัยมากแห่งหนึ่งในอ่าวอาหรับ ทำให้เมืองท่านี้เป็นศูนย์กลางของธุรกิจขนส่งทางทะเล Mina Salman มีท่าเทียบเรือ (Berth) 14 จุด และอาคารคลังสินค้าทันสมัย 2 อาคาร สามารถรองรับเรือบรรทุกขนาดบรรทุก 65,000 ตัน และยังมีบริการอื่นๆ ภายใต้การดำเนินงานของคนบาห์เรนเอง

ในปี ค.ศ.2003 มีเรือบรรทุกเข้ามาใช้บริการที่ Mina Salman 950 ลำ ลดลง 8% จากปี ค.ศ.2002 ด้านตัวแทนจัดการขนส่งสินค้าพบว่า บริษัทที่จดทะเบียนส่วนใหญ่เป็นบริษัทสัญชาติบาห์เรน มีผู้ถือหุ้นและบริหารโดยคนบาห์เรน จะมีบางบริษัทเท่านั้นที่มีผู้ถือหุ้นและบริหารงานโดยคนต่างชาติ

ส่วน South Hidd Port ตั้งอยู่ทางตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศ ซึ่งกำลังอยู่ระหว่างการก่อสร้างในพื้นที่กว่า 650 เฮกเตอร์ ถือว่าเป็นเขตอุตสาหกรรมแห่งใหม่ของบาห์เรน

3) การขนส่งทางบก

จากข้อจำกัดทางด้านภูมิประเทศทำให้บาห์เรนไม่มีระบบการขนส่งทางรถไฟทำให้ระบบการขนส่งทางบกมีเฉพาะทางรถยนต์เท่านั้น โดยระบบการขนส่งทางบกคิดเป็น 46.1 ล้าน BD แต่ยังไม่รวมการขนส่งภาครัฐอีก 20.9BD ซึ่งคาดการณ์ว่าสัดส่วน GDP จากการขนส่งทางบกจะมากที่สุดจากรูปแบบการขนส่งทั้งหมด

ยกเว้นการสื่อสารโทรคมนาคม และรัฐบาลมีโครงการทำการแปรรูประบบการขนส่งทางบกสาธารณะให้กับภาคเอกชนเพื่อประสิทธิภาพในการให้บริการ โดย Abdullah Bin Hindi Establishment ร่วมมือกับ CARS (Dubai-UAE) ได้รับการประมูลในโครงการนี้ไป

ด้านการขนส่งระหว่างประเทศนั้น บาหลีเรนมี ถนน King Fahad Causeway ที่เปิดอย่างเป็นทางการตั้งแต่ปี ค.ศ.1986 เชื่อมระหว่างบาหลีเรนและซาอุดีอาระเบีย ความยาว 27 กิโลเมตร ซึ่งเป็นระบบการขนส่งที่สำคัญในการขนส่งสินค้าและผู้โดยสาร โดยเฉพาะผู้โดยสารจากกลุ่มประเทศ GCC เนื่องจากความสะดวกในการเดินทาง และระยะเวลาที่ใช้เพียง 1 ชั่วโมงจากประเทศซาอุดีอาระเบีย และ 4 ชั่วโมงจากคูเวต

4) การบริการจัดส่งด่วน

บาหลีเรนมีบริษัทที่ประกอบธุรกิจการจัดส่งด่วน(Express Delivery Services) เช่น บริษัท Federal Express ที่จดทะเบียนเป็นสัญชาติอเมริกัน ส่วน DHL International (Bahrain), TNT Sky PAK International Bahrain และ United PARCEL Service Bahrain จดทะเบียนในสัญชาติบาหลีเรนแต่มีผู้บริหารและผู้ถือหุ้นเป็นชาวต่างชาติร่วมด้วย โดย DHL ถือหุ้นโดยชาวบาหลีเรน 51% ฮองกง 49% TNT ถือหุ้นโดยชาวฮองกง 99% ฝรั่งเศส 1% และ PARCEL ถือหุ้นโดยชาวบาหลีเรน 51% อเมริกัน 49%

2.2.6 การบริการการศึกษาของบาหลีเรน

ภาพรวมในบริการการศึกษาของบาหลีเรน

บาหลีเรนมีระบบการศึกษาภาครัฐที่เก่าแก่ที่สุดในอ่าวอาหรับ ระบบนี้เริ่มขึ้นเมื่อปี ค.ศ.1932 และตั้งแต่ทศวรรษที่ 1970 เป็นต้นมา ภาคการศึกษาก็เป็นภาคที่มีค่าใช้จ่ายที่สูงที่สุดของรัฐ การทุ่มเทของรัฐบาลบาหลีเรนในการพัฒนาระบบการศึกษานั้นค่อนข้างประสบผลสำเร็จโดยจะเห็นว่าเด็กมีอัตราการรู้หนังสือสูงถึง 97% ส่วนผู้ใหญ่มีอัตราการรู้หนังสือ 86.5% ในปี ค.ศ.2002 ตามรายงานของ U.S. Foreign Commercial Service รายงานว่าบาหลีเรนเป็นสถานที่ตั้งที่น่าสนใจสำหรับองค์กรที่ทำธุรกิจด้านการศึกษา โดยเฉพาะการที่ Economic Development Board (EDB) นั้นมีความพยายามที่จะหาผู้ร่วมทุนในการพัฒนาและปรับปรุงศูนย์ฝึกวิชาชีพ (Vocational Training) ในบาหลีเรนโดยเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งรัฐบาลบาหลีเรนมีนโยบายที่จะสร้างหลักสูตรต่างๆ เพื่อพัฒนาฝีมือแรงงานทางด้านการบริการก่อสร้าง, การบริหารจัดการระบบข้อมูล (Information System Management) และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว, Hospitality และพบว่าการบริหารการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งในสาขาที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลและอนุญาตให้ชาวต่างชาติเป็นเจ้าของได้ 100%

จากการประมาณการพบว่าชาวบาหลีเรนประมาณ 15,000-20,000 คน ที่ไม่จบมัธยมศึกษา กลุ่มที่มีการศึกษาไม่มากนักนี้เป็นเป็นกลุ่มที่ไม่พร้อมที่จะปรับตัวเข้าสู่เศรษฐกิจยุคใหม่ ดังนั้นบาหลีเรนจึงนำชาวต่างชาติเข้ามาทำงานเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะแรงงานชาวเอเชียใต้ที่มาทำงานประเภทที่ใช้แรงงานต่างๆ รวมถึงงานช่างเทคนิค ในขณะที่มีแรงงานชาวบาหลีเรน 8,000 คน เข้าสู่ตลาดแรงงาน แต่กลับมีปัญหาเรื่องหางานทำ อันเนื่องมาจากการขาดแคลนทักษะในการทำงานที่ตลาดต้องการ เมื่อพิจารณาสัดส่วนแรงงานของชาวบาหลีเรนพบว่าแรงงานของชาวบาหลีเรนคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 40% ของจำนวนแรงงานทั้งหมด อัตราการว่างงานในปัจจุบันอยู่ระหว่าง 6-10% แต่ถ้านับเฉพาะอัตราว่างงานของชาวบาหลีเรนจริงๆ แล้วจะมีอัตราสูงกว่านี้มาก นอกจากนี้การแก้ปัญหาโดยใช้นโยบาย Bahrainisation ซึ่งบังคับให้บริษัทต่างๆ จ้างชาวบาหลีเรนมาก

ขึ้นโดยไม่คำนึงถึงความสามารถของแต่ละบุคคล ซึ่งรัฐบาลบาห์เรนก็ทำการแก้ไขปัญหาโดยการเข้าร่วมหลักสูตรการฝึกฝนฝีมือแรงงานต่างๆ ปัจจุบันมีสถาบันฝึกฝนฝีมือแรงงานอยู่ 50 สถาบัน ในด้านการบริการ โรงแรม, Hospitality, เทคโนโลยีสารสนเทศ, ธุรกิจ, ภาษาอังกฤษ และการธนาคาร ในบรรดาสถาบันต่างๆ เหล่านี้ สถาบันที่มีชื่อเสียงที่สุดคือ BIBF (Bahrain Institute of Banking and Finance) ที่ร่วมทุนกับ DePaul University ในการจัดตั้ง MBA program ท้องถิ่นแห่งแรกในบาห์เรนและอ่าวอาหรับ และ BIBF ยังร่วมกับ University of Virginia ในการจัดตั้ง The Gulf Executive Development program โครงการเหล่านี้นับว่าค่อนข้างประสบความสำเร็จอย่างดี จนทำให้ EDB พยายามสร้างโครงการที่คล้ายคลึงกันในสาขาธุรกิจอื่นๆ บ้าง ถึงแม้ว่าการศึกษาและการวิจัยด้านการตลาดของศูนย์ฝึกฝีมือแรงงานและเรื่องแรงงานจะมีไม่มากนักก็ตาม แต่ก็พอประเมินได้ว่าแรงงานชาวบาห์เรนที่มีความรู้ความสามารถด้านเทคนิคต่างๆ นั้นได้เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ และความต้องการแรงงานต่างชาติน่าจะลดลงในอนาคต อันเนื่องมาจากการที่ประเทศต่างๆ ในภูมิภาคนี้พยายามที่จะเพิ่มการจ้างงานให้กับประชาชนในประเทศของตนรวมถึงการลดและจำกัดการอพยพเข้ามาของแรงงานต่างชาติ

ประเทศในอ่าวอาหรับนี้ บาห์เรนนับว่าเป็นประเทศแรกๆที่มีการจัดตั้งและมุ่งเน้นการศึกษาและการฝึกฝนฝีมือแรงงาน ตามรายงานของ UNDP'S Human Development Report 2002 พบว่าชาวบาห์เรนมีอัตราหนังสือสูงที่สุดในภูมิภาค คือ 87.6% ในขณะที่อัตราหนังสือของกลุ่มประเทศ GCC คือ 84.3% บาห์เรนให้ความสำคัญทางด้านการศึกษามาก ในงบประมาณช่วงปี ค.ศ.2003-2004 พบว่า 14.4% ของรายจ่ายรัฐบาลทั้งหมดจะเป็นรายจ่ายเกี่ยวกับการศึกษา นอกจากนี้ยังพบว่ากำลังคนในกระทรวงศึกษาธิการของบาห์เรนมีสัดส่วนประมาณ 35% ของกำลังคนของภาครัฐทั้งหมด แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญของการศึกษาของรัฐบาลบาห์เรน ปี ค.ศ.2003 บาห์เรนมีโรงเรียนรัฐบาลอยู่ประมาณ 195 แห่ง และโรงเรียนเอกชนประมาณ 168 แห่ง มีมหาวิทยาลัยหลักๆอยู่ 2 แห่ง คือ Bahrain University และ Arabian Gulf University ซึ่ง Bahrain University มีหลักสูตรทั้งหมด 83 โปรแกรม ก่อตั้งมาตั้งแต่ปี ค.ศ.1986 ในปัจจุบันมีนักศึกษามากกว่า 13,500 คน และอีกมหาวิทยาลัยหนึ่งคือ The Arabian Gulf University (AUG) ก่อตั้งเมื่อปลายปีทศวรรษ 1970 โดยการร่วมทุนกับประเทศในกลุ่ม GCC มีโปรแกรมทั้งหมด 3 โปรแกรม คือ แพทยศาสตร์, วิทยาศาสตร์ประยุกต์ และศึกษาศาสตร์ และมหาวิทยาลัยเอกชนอีก 7 แห่ง ในบาห์เรนยังมีวิทยาลัยอาชีวศึกษา (Vocational education) อยู่หลายแห่งด้วยกันที่ให้การศึกษาระดับอนุปริญญาและประกาศนียบัตรการจบหลักสูตรต่างๆ สถาบันการฝึกฝนวิชาชีพที่ใหญ่ที่สุดในบาห์เรน คือ Bahrain Training Institute ซึ่งมีกระทรวงแรงงานเป็นผู้ดูแล และมีผู้เข้าร่วมการอบรมประมาณ 43,000 คน หลักสูตรของสถาบันนี้ได้รับความนิยมมาก โดยปกติแล้วจะมีผู้สมัครมากกว่าจำนวนผู้เข้าอบรมที่สามารถรับได้ถึง 2 เท่า นอกจากนี้ยังมีสถาบันที่ฝึกฝีมือเฉพาะทาง เช่น Gulf College of Hospitality and Tourism, the Bahrain International College of Health and Beauty, The Regional Institute of Advertising & Marketing และ the Bahrain Institute of Banking & Finance

รัฐบาลบาห์เรนเองก็มีความพยายามส่งเสริมให้บาห์เรนเป็นศูนย์กลางการศึกษาและการฝึกอบรมของภูมิภาคโดยมีกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมคอยให้การสนับสนุนสถาบันที่มีชื่อเสียงระดับโลกให้มาตั้งที่บาห์เรน ดังจะเห็นว่ามหาวิทยาลัยได้เปิดขึ้น 4 แห่งในบาห์เรน เมื่อปลายปี ค.ศ.2002 ด้วยเงินลงทุนประมาณ 50 ล้าน US\$ และมหาวิทยาลัยสำหรับผู้หญิงอีกแห่งที่กำลังจะเปิดในปี ค.ศ.2004 การขยายตัวของการ

ศึกษาเกิดขึ้นจากปัจจัยหลายอย่างเช่น การเพิ่มจำนวนของแรงงานที่ทำงานเต็มเวลาแต่ต้องการได้รับการศึกษาจากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติ บริษัทธุรกิจเอกชนที่ต้องการหลักสูตรเฉพาะทางสำหรับพนักงานของตน นอกจากนี้ยังมีความต้องการการบริการการศึกษาที่เกิดขึ้นจากประเทศเพื่อนบ้านเช่น ซาอุดีอาระเบีย

ดังที่กล่าวมาแล้วในบทที่ 1 ว่า GDP ด้านการศึกษาของบาห์เรนในปี ค.ศ.2002 มีมูลค่าประมาณ 380 ล้าน US\$ ในขณะที่ GDP ด้านการศึกษาของไทยมีมูลค่า 4,902 ล้าน US\$ แต่เมื่อเปรียบเทียบมูลค่าต่อหัวประชากรระหว่าง 2 ประเทศแล้วพบว่า บาห์เรนมีมูลค่ามากกว่าถึง 6.86 เท่าโดยมีอัตราการขยายตัวจากช่วงปี ค.ศ.1993-2002 คิดเป็น 72.5% เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของการศึกษา พบว่าจำนวนนักเรียนที่ลงทะเบียนในภาคการศึกษาของรัฐบาลระดับประถมและมัธยมศึกษาในปี ค.ศ.2003 มี 120,404 คน และมีอัตราการขยายตัวจากปี ค.ศ.1993-2002 คิดเป็น 15.5% และมีจำนวนครู 7,946 คน อัตราการขยายตัวเป็น 2.3%

อัตราการเจริญเติบโตในบริการการศึกษาของบาห์เรน

โดยภาพรวม GDP ของการบริการการศึกษามีมูลค่าประมาณ 380 ล้าน US\$ ในปี ค.ศ.2002 โดยมีอัตราการขยายตัวจาก 266 ล้าน US\$ ในปี ค.ศ.1998 คิดเป็น 42.9% โดยแบ่งเป็นบริการการศึกษาของภาครัฐมูลค่าประมาณ 304 ล้าน US\$ ในปี ค.ศ.2002 เพิ่มขึ้นจาก 226 ล้าน US\$ ในปี ค.ศ.1998 คิดเป็นอัตราการขยายตัว 34.5% และมีบริการการศึกษาภาคเอกชนมูลค่าประมาณ 76 ล้าน US\$ ในปี ค.ศ.2002 เพิ่มขึ้นจาก 40 ล้าน US\$ ในปี ค.ศ.1998 คิดเป็นอัตราการขยายตัว 90%

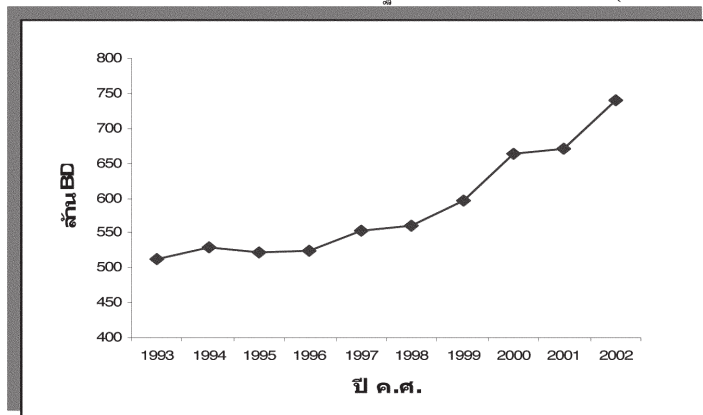
ค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาของรัฐบาลบาห์เรนระหว่างช่วงปี ค.ศ.1993-2002 มีอัตราการเพิ่มขึ้นเกือบทุกปี โดยเพิ่มจาก 512 ล้าน BD (1,362 ล้าน US\$) ในปี ค.ศ.1993 เป็น 740 ล้าน BD (1,968 US\$) ในปี ค.ศ.2002 เพิ่มขึ้น 45% และมีอัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 4.7% ต่อปี ดังแสดงในตารางที่ 2.107 และภาพที่ 2.24

ตารางที่ 2.107 แสดงรายจ่ายด้านการศึกษาของรัฐบาลบาห์เรน ปี ค.ศ.1993-2002 (BD million)

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Total Government Recurrent Expenditure	512	529.1	521.3	524	553.1	560.1	595.9	664.1	669.8	740

ที่มา : Government of Bahrain, Statistical abstracts 2002

ภาพที่ 2.24 แสดง รายจ่ายด้านการศึกษาของรัฐบาลบาห์เรน ปี ค.ศ.1993-2002 (BD million)

ที่มา : Government of Bahrain, Statistical abstracts 2002

จำนวนโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เพิ่มขึ้นจาก 348 แห่ง ในปี ค.ศ.1998 เป็น 363 แห่ง ในปี ค.ศ.2003 เพิ่มขึ้น 4.3% และในช่วงปี ค.ศ.1998-2003 จำนวนนักเรียนประถมศึกษาและมัศึกษามีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปีจาก 132,605 คน ในปี ค.ศ.1998 เป็น 148,459 คน ในปี ค.ศ.2003 เพิ่มขึ้น 12%

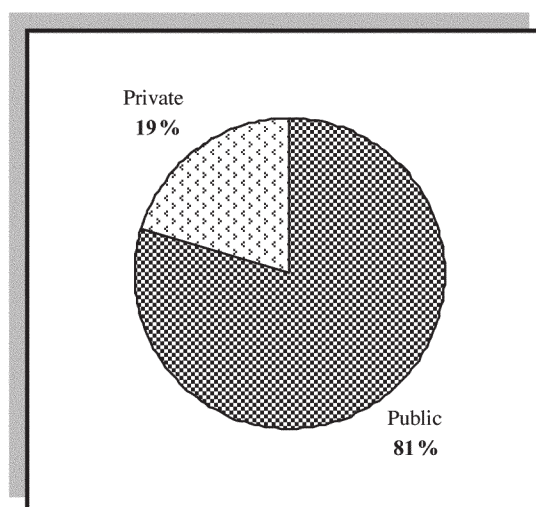
ด้านจำนวนของมหาวิทยาลัยนั้นเพิ่มขึ้นจาก 2 แห่ง ในปี ค.ศ. 1998 เป็น 9 แห่ง ในปี ค.ศ.2003 ซึ่งเป็นการเพิ่มขึ้นของมหาวิทยาลัยเอกชนทั้ง 7 แห่ง

การแข่งขันในบริการการศึกษาระดับต่างๆ ของบาห์เรน

1) ภาพรวมของการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

ปี ค.ศ.2003 บาห์เรนมีโรงเรียนทั้งหมด 363 แห่ง ซึ่งแบ่งเป็นโรงเรียนรัฐบาล 195 แห่ง และโรงเรียนเอกชน 168 แห่ง โรงเรียนส่วนใหญ่สอนแบบ Bilingual Program โดยที่โรงเรียนเอกชนบางโรงเรียนตั้งขึ้นมาเพื่อรองรับกลุ่มชาวต่างชาติที่เข้ามาทำงานในบาห์เรน เช่น Asian school, Indian school โดยจำนวนนักเรียนในระดับการศึกษานี้ทั้งหมดมีประมาณ 148,459 คน แบ่งเป็นนักเรียนโรงเรียนรัฐบาล 120,404 คน คิดเป็น 81% ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด และโรงเรียนเอกชน 28,055 คน คิดเป็น 19% ดังแสดงในภาพที่ 2.25

ภาพที่ 2.25 แสดงสัดส่วนนักเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาโดยแบ่งตามประเภทของโรงเรียน ปี ค.ศ.2003

ที่มา : Government of Bahrain, Statistical abstracts 2002

จากจำนวนนักเรียนโรงเรียนรัฐบาล 120,404 คน เป็นจำนวนที่เพิ่มขึ้นจาก 104,205 คน ในปี ค.ศ.1993 คิดเป็น 15.5% และอีก 28,055 คน เป็นนักเรียนโรงเรียนเอกชนซึ่งเป็นจำนวนที่เพิ่มขึ้นจาก 21,162 คน ในปี ค.ศ.1998 เพิ่มขึ้นถึง 32.6% ดังแสดงในตารางที่ 2.108

ส่วนในปี ค.ศ.2002 จำนวนนักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลประมาณ 118,129 คน ซึ่งเป็นชาวบาห์เรน 111,274 คน คิดเป็น 94% ของนักเรียนโรงเรียนรัฐบาลทั้งหมด และชาวต่างชาติ 6,855 คน คิดเป็น 6% เป็นสัดส่วนเท่าเดิมเมื่อเทียบกับปี ค.ศ.1998 ดังแสดงในภาพที่ 2.26

จำนวนครูในปี ค.ศ.2002 ทั้งหมดประมาณ 9,970 คน แบ่งเป็นครูโรงเรียนรัฐบาล 7,946 คน คิดเป็น 80% ของจำนวนครูทั้งหมด และครูโรงเรียนเอกชน 2,024 คน คิดเป็น 20% ดังแสดงในภาพ 2.27 โดยครูโรงเรียนรัฐบาลมีอัตราการขยายตัวจาก 6,444 คน ในปี ค.ศ.1993 เพิ่มขึ้น 23.3% ดังแสดงในตาราง 2.108

เมื่อพิจารณาสัญชาติครูในระดับการศึกษานี้ โรงเรียนรัฐบาลจะมีครูที่เป็นชาวบาห์เรนมากที่สุดคือ 6,969 คน คิดเป็น 87.7% ของครูโรงเรียนรัฐบาลทั้งหมด, ชาวอาหรับจากกลุ่ม GCC 70 คน คิดเป็น 0.9%, ชาวอาหรับสัญชาติอื่นๆ 844 คน คิดเป็น 10.6% และชาวเอเชีย 13 คน คิดเป็น 0.2% และสัญชาติอื่นๆอีก 50 คน คิดเป็น 0.6% ดังแสดงในภาพที่ 2.28 โดยสัดส่วนครูต่างชาติต่อครูทั้งหมดนั้นเป็นสัดส่วนที่ลดลงจากปี ค.ศ.1993 ซึ่งมีสัดส่วนครูต่างชาติถึง 27% ส่วนครูโรงเรียนเอกชนเป็นชาวบาห์เรน 422 คน คิดเป็น 21% ของจำนวนครูโรงเรียนเอกชนทั้งหมด และชาวต่างชาติ 1,602 คน คิดเป็น 79% การที่โรงเรียนเอกชนมีครูเป็นชาวต่างชาติมากถึง 79% เนื่องจากโรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนที่ก่อตั้งหรือร่วมทุนกับชาวต่างชาติ ทำให้จำนวนครูของโรงเรียนเอกชนมีสัดส่วนครูต่างชาติค่อนข้างสูง ดังแสดงในภาพที่ 2.29

ตารางที่ 2.108 แสดงจำนวนครูและนักเรียนของโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาปี

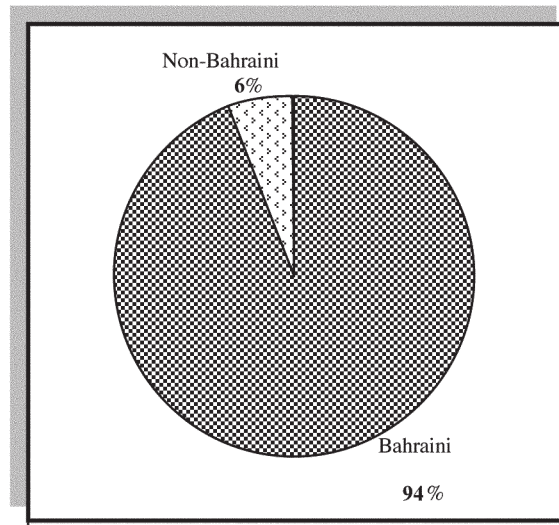
ค.ศ.1993-2003

Year	Student			Teacher		
	Public	Private	total	Public	Private	total
1993	104,205	N.A.	N.A.	6,444	N.A.	N.A.
1994	106,599	N.A.	N.A.	6,552	N.A.	N.A.
1995	108,606	N.A.	N.A.	6,661	N.A.	N.A.
1996	109,890	N.A.	N.A.	6,825	N.A.	N.A.
1997	110,161	N.A.	N.A.	6,676	N.A.	N.A.
1998	111,443	21,162	132,605	6,936	N.A.	N.A.
1999	113,043	23,024	136,067	6,771	N.A.	N.A.
2000	114,669	23,561	138,230	6,809	N.A.	N.A.
2001	115,818	25,128	140,946	7,172	N.A.	N.A.
2002	118,129	26,692	144,821	7,946	2,024	9,970
2003	120,404	28,055	148,459	N.A.	N.A.	N.A.

N.A. : Not available

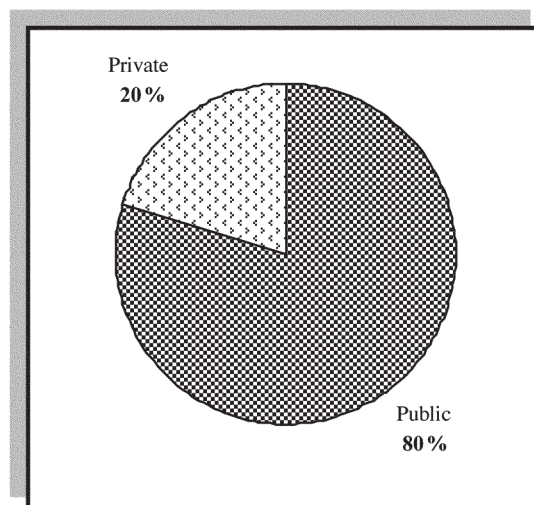
ที่มา : Government of Bahrain, Statistical abstracts 2002

ภาพที่ 2.26 แสดงสัดส่วนสัญชาติของนักเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของโรงเรียนรัฐบาล ปี ค.ศ.2002

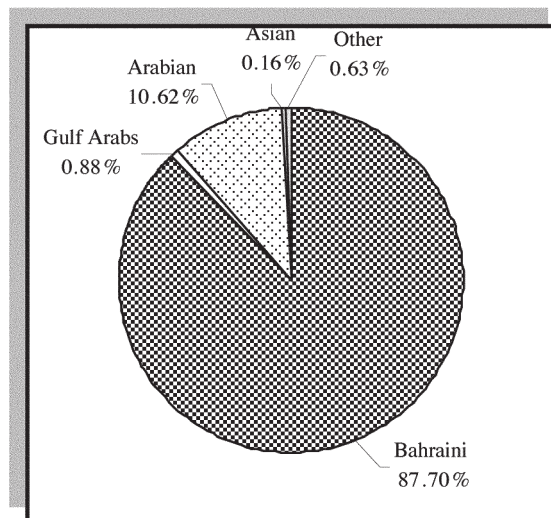
ที่มา : Government of Bahrain, Statistical abstracts 2002

ภาพที่ 2.27 แสดงสัดส่วนจำนวนครูโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาแบ่งตามประเภทของโรงเรียนปี ค.ศ. 2002

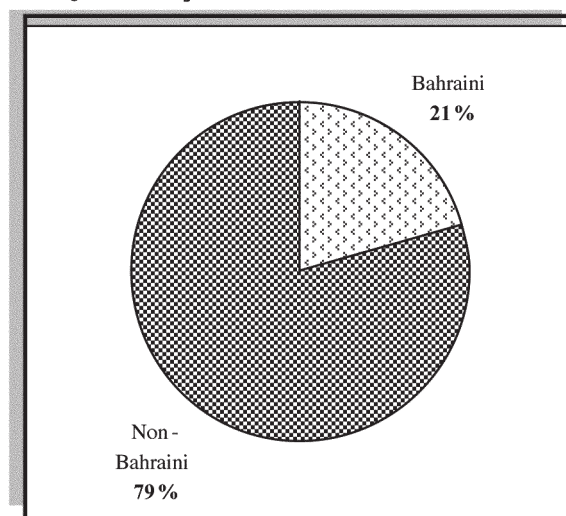
ที่มา : Government of Bahrain, Statistical abstracts 2002

ภาพที่ 2.28 แสดงสัดส่วนสัญชาติของครูในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของโรงเรียนรัฐบาล ปี ค.ศ.2002

ที่มา : Government of Bahrain, Statistical abstracts 2002

ภาพที่ 2.29 แสดงสัดส่วนสัญชาติของครูในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชน ปี ค.ศ.2002

ที่มา : Government of Bahrain, Statistical abstracts 2002

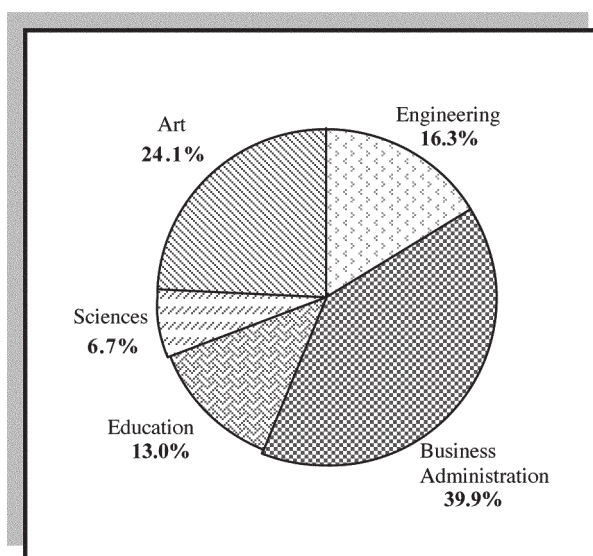
2) ภาพรวมการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ปี ค.ศ.2003 บาห์เรนมีมหาวิทยาลัยทั้งหมด 9 แห่ง โดยมีมหาวิทยาลัยหลักๆ อยู่ 2 แห่งคือ Bahrain University และ Arabian Gulf University

Bahrain University ก่อตั้งในปี ค.ศ.1986 มีหลักสูตรทั้งหมด 83 โปรแกรม โดยมีนักศึกษาในปี

ค.ศ.2002 ประมาณ 13,528 คน เพิ่มขึ้นจาก 7,948 คน ในปี ค.ศ. 1998 คิดเป็น 70% โปรแกรมการศึกษาที่เป็นที่นิยมของนักศึกษาคือ บริหารธุรกิจ คิดเป็น 40% ของโปรแกรมการศึกษาทั้งหมด รองลงมาคือศิลปศาสตร์ คิดเป็น 24% และวิศวกรรมศาสตร์ คิดเป็น 16% ตามลำดับ ดังแสดงในภาพที่ 2.30

ภาพที่ 2.30 แสดงสัดส่วนสาขาวิชาที่นักศึกษานิยมเรียนที่ Bahrain University ปี ค.ศ.2002

ที่มา : Government of Bahrain, Statistical abstracts 2002

ในปี ค.ศ.2002 Bahrain University มีอาจารย์ทั้งหมดประมาณ 618 คน เพิ่มขึ้นจาก 383 คน ในปี ค.ศ.1993 คิดเป็น 61% โดยเป็นอาจารย์ชาวบาห์เรน 59% และอาจารย์ชาวต่างชาติ 41% ซึ่งพบว่า สัดส่วนของอาจารย์ชาวต่างชาติมีแนวโน้มที่ลดลงจาก 51% ในปี ค.ศ.1993 แต่เมื่อคิดอัตราการขยายตัวแล้วจำนวนอาจารย์ชาวต่างชาติเพิ่มขึ้น 29% จากจำนวน 197 คน ในปี ค.ศ.1993 เพิ่มขึ้นเป็น 255 คนในปี ค.ศ.2002 ดังแสดงในตารางที่ 2.109

ตารางที่ 2.109 แสดงจำนวนอาจารย์ของ Bahrain University โดยแยกตามสัญชาติ ปี ค.ศ.1993-2002

Year	Bahraini	Non-Bahraini	Total
1993	186	197	383
1994	197	221	418
1995	180	171	351
1996	180	187	367
1997	229	168	397
1998	220	183	403
1999	270	171	403
2000	282	182	464
2001	313	192	505
2002	363	255	618

ที่มา : Government of Bahrain, Statistical abstracts 2002

Arabian Gulf University ก่อตั้งเมื่อปลายทศวรรษ 1970 เกิดจากการร่วมทุนกับประเทศในกลุ่ม GCC มีโปรแกรมการศึกษาทั้งหมด 3 โปรแกรม คือ แพทยศาสตร์, วิทยาศาสตร์และศึกษาศาสตร์ ในปี ค.ศ.2002 มีนักศึกษาทั้งหมด 659 คน เพิ่มขึ้นจาก 376 คน ใน ค.ศ.1993 คิดเป็น 75% โดยมีอัตราการขยายตัวของนักศึกษาต่างชาติ 258% และชาวบาห์เรนเพียง 14% สัดส่วนของนักศึกษาต่างชาติต่อนักศึกษาทั้งหมดในปี ค.ศ.2002 คิดเป็น 77% ดังแสดงในตารางที่ 2.110

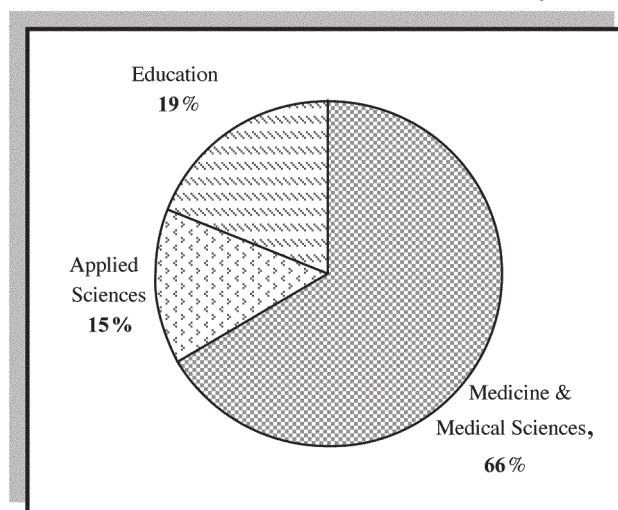
ตารางที่ 2.110 แสดงจำนวนนักศึกษาของ Arabian Gulf University โดยแยกตามสัญชาติ ปี ค.ศ.1993-2002

Year	Bahraini	Non-Bahraini	Total
1993	135	241	376
1994	135	204	339
1995	180	306	486
1996	168	346	514
1997	165	371	536
1998	157	400	557
1999	157	412	569
2000	140	460	600
2001	143	484	627
2002	154	505	659

ที่มา : Government of Bahrain, Statistical abstracts 2002

โปรแกรมการศึกษาที่เป็นที่นิยมของนักศึกษา คือ แพทย์ศาสตร์ คิดเป็น 66% รองลงมาคือ ศึกษาศาสตร์ คิดเป็น 19% และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ คิดเป็น 15% ตามลำดับ ดังแสดงในภาพ 2.31

ภาพที่ 2.31 แสดงโปรแกรมการศึกษาที่นักศึกษาจบที่ Arabian Gulf University ปี ค.ศ.1997-2002

ที่มา : Government of Bahrain, Statistical abstracts 2002

ในปี ค.ศ.2002 Arabian Gulf University มีอาจารย์ทั้งหมดประมาณ 78 คน เพิ่มขึ้นจาก 41 คน ในปี ค.ศ.1993 คิดเป็น 90% โดยเป็นอาจารย์ชาวบาห์เรน 41% และอาจารย์ชาวต่างชาติ 59% ซึ่งพบว่า สัดส่วนอาจารย์ชาวต่างชาติต่ออาจารย์ทั้งหมดมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น จาก 56% ในปี ค.ศ.1993 ส่วนอาจารย์

ชาวบาห์เรนกลับมามีสัดส่วนที่ลดลงจาก 44% ในปีค.ศ.1993 ดังแสดงในตารางที่ 2.111

ตารางที่ 2.111 แสดงจำนวนอาจารย์ของ Arabian Gulf University โดยแยกตามสัญชาติ ปี ค.ศ.1993-2002

Year	Bahraini	Non-Bahraini	Total
1993	18	23	41
1994	28	27	55
1995	32	33	65
1996	34	40	74
1997	31	35	66
1998	25	34	59
1999	33	38	71
2000	29	39	68
2001	30	47	77
2002	32	46	78

ที่มา : Government of Bahrain, Statistical abstracts 2002

3) ภาพรวมของการศึกษาในสถาบันอื่นๆ

นอกจากการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยแล้ว บาห์เรนยังมีโปรแกรมการศึกษาอื่นๆหลายหลักสูตรและหลายสถาบัน เช่น Bahrain Training Institute ซึ่งเป็นสถาบันการฝึกฝนอาชีพที่ใหญ่ที่สุดของบาห์เรน มีกระทรวงแรงงานเป็นผู้ดูแล มีจำนวนผู้เข้าฝึกอบรมรวมทั้งหมด 6,878 คน ในปี ค.ศ.1998 เพิ่มขึ้นเป็น 8,354 คน ในปี ค.ศ.2002 คิดเป็น 21% โดยสาขาที่มีผู้สนใจเข้าฝึกอบรมมากที่สุดคือ สาขาวิศวกรรมศาสตร์ รองลงมาคือ การเงิน และสาขาย่อยในวิศวกรรมศาสตร์ที่ได้รับความนิยมมากคือ คอมพิวเตอร์ ไฟฟ้า และเครื่องกล

Adult Education มีทั้งหมด 43 แห่ง ในบาห์เรน ในปี ค.ศ.2002 ซึ่งมีจำนวนผู้เข้ารับการอบรมทั้งหมด 4,427 คน เพิ่มขึ้นจาก 3,957 คน ในปี ค.ศ.1998 ประมาณ 12% ส่วนผู้ฝึกสอนทั้งหมด 346 คน ในปี ค.ศ. 2002 เป็นจำนวนที่คงที่จากปี ค.ศ.1998

Gulf Hospitality ในปี ค.ศ.2002 มีนักเรียนอยู่ประมาณ 304 คน เพิ่มขึ้นจาก 33 คน ในปี ค.ศ.1993 คิดเป็นอัตราการขยายตัว 89%

4) ภาพรวมของการศึกษาต่อต่างประเทศ

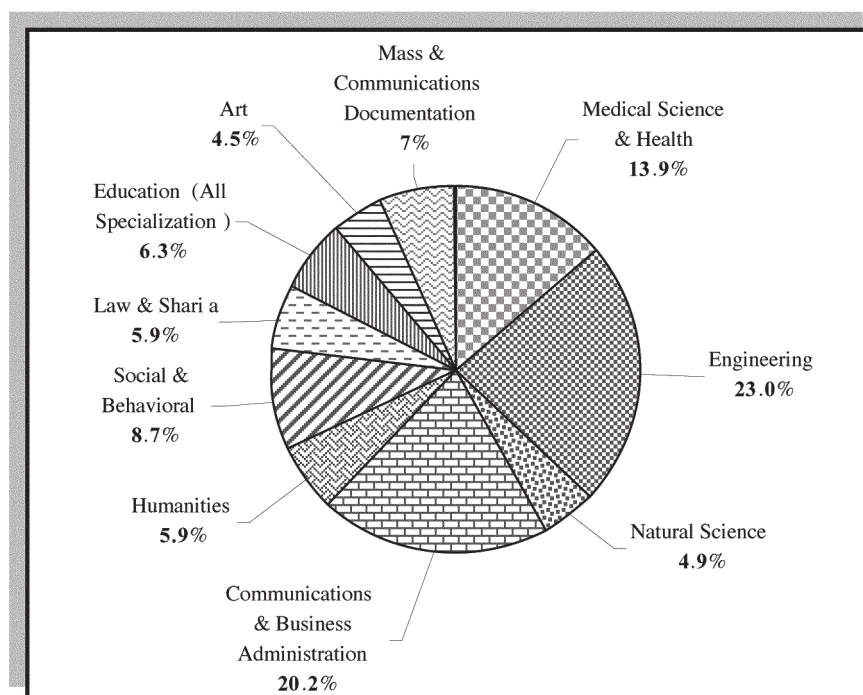
ชาวบาห์เรนที่เดินทางไปศึกษาต่อต่างประเทศในปี ค.ศ.1993 ทั้งหมด 69 คน เพิ่มขึ้นเป็น 312 คนในปี ค.ศ.2002 เพิ่มขึ้น 352% การเพิ่มขึ้นเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักเรียนที่ไปศึกษาต่อต่างประเทศในปี ค.ศ.2002 เพราะในปีดังกล่าวมีอัตราการเพิ่มขึ้นถึง 322% เทียบกับปี ค.ศ.2001โดยส่วนใหญ่จะเป็นการเดินทางไปศึกษาต่อยังประเทศในกลุ่ม GCC และสาขาที่ได้รับความนิยมมากคือ วิศวกรรมศาสตร์ การสื่อสารและบริหารธุรกิจ รวมไปถึงสาขาแพทยศาสตร์และการบริการสุขภาพ ดังแสดงในตารางที่ 2.112 และภาพที่ 2.32

ตารางที่ 2.112 แสดงจำนวนนักเรียนบาห์เรนที่ไปศึกษาต่างประเทศในปี ค.ศ.1993-2002

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Number of Bahraini of Student	69	56	61	64	82	81	78	98	74	312

ที่มา : Government of Bahrain, Statistical abstracts 2002

ภาพที่ 2.32 แสดงสาขาวิชาที่นักศึกษาบาห์เรนเลือกศึกษาต่างประเทศปี ค.ศ.2002

ที่มา : Government of Bahrain, Statistical abstracts 2002

ผู้ประกอบการรายสำคัญ (Key Player Profile) ในบริการการศึกษาของบาห์เรน

รายละเอียดของผู้ประกอบการรายที่สำคัญในบริการการศึกษาทั้งระดับโรงเรียน, มหาวิทยาลัย รวมไปถึงสถาบันการศึกษา อื่นๆ จะแสดงรายละเอียดของตัวสถาบันไว้ในตารางที่ 2.113-2.127

ตารางที่ 2.113 แสดงรายละเอียดของผู้ประกอบการรายสำคัญในบริการการศึกษา

Name	Status	Nationality	Detail		
			Shareholder	Student	Teacher
University of Bahrain	active	Bahrain	N.A.	13,528(2002)	618(2002)
ก่อตั้งในปี ค.ศ 1986.จากการรวมกันของ The University College of Art, Sciences and Education และ The Gulf Technical College ซึ่งเปิดทำการสอนทั้งหมด 83 โปรแกรม ทางด้าน ศิลปะ)Arts ,(วิทยาศาสตร์)Science, (การศึกษา)Education , บริหารธุรกิจ (Business Administration) และ วิศวกรรมศาสตร์ (Engineering) University of Bahrain ถือว่าเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐบาลซึ่งในปี ค.ศ. 2002 มีจำนวนนักศึกษาทั้งหมด 13,528 คน และอาจารย์ 618 คน					

N.A. : Not Available

ที่มา : Government of Bahrain, Statistical abstracts 2002: University of Bahrain Homepage, www.uob.bh

ตารางที่ 2.114 แสดงรายละเอียดของผู้ประกอบการรายสำคัญในบริการการศึกษา

Name	Status	Nationality	Detail		
			Shareholder	Student	Teacher
Arabian Gulf University	active	Bahrain	N.A.	659(2002)	78(2002)
ก่อตั้งในปี ค.ศ.1979 เกิดจากแนวคิดในการสร้างมหาวิทยาลัยร่วมกันในกลุ่มประเทศอาหรับ โดยประกอบไปด้วย Medicine & Sciences และ College of Post Graduate Studies และมีโปรแกรมการศึกษาทั้งหมด 3 โปรแกรม ทางด้าน แพทย์ศาสตร์ , วิทยาศาสตร์ ,และศึกษาศาสตร์ Arabian Gulf University ถือว่าเป็นมหาวิทยาลัยของกลุ่มประเทศอาหรับ เนื่องจากเป็นการร่วมทุนกันในกลุ่มประเทศดังกล่าว ซึ่งในปี ค.ศ 2002. มีจำนวนศึกษาทั้งหมด 659 คน และ อาจารย์ 78 คน					

N.A. : Not Available

ที่มา : Government of Bahrain, Statistical abstracts 2002: Arabian Gulf University Homepage, www.agu.edu.bh

ตารางที่ 2.115 แสดงรายละเอียดของผู้ประกอบการรายสำคัญในบริการการศึกษา

Name	Status	Nationality	Nature of business	Detail					Profile
				Concerned Personnel				Share %	
				Name	Designation	Nationality	Share #		
A M A International University (Bahrain) W.L.L.	Active	Bahraini	Training And Developing Management Personnel.	-Amable Cruz Aquiluz	Individual Founders	Philippines	200	50	ถือได้ว่าเป็นมหาวิทยาลัยสาขาที่มำดำนนเปิดทำการสอนในบาศัเรนเมื่อปี ค.ศ.2002โดยสถาบันทั้งหมดมีมากกว่า 200 แห่งทั่วโลกและนัักศึกษามากกว่า 150,000 คนปัจจุบัน A M A INTERNATIONAL UNIVERSITY (BAHRAIN) เปิดทำการสอนในระดับปริญญาตรี 4โปรแกรมและปริญญาโทอีก 2โปรแกรม ในทางด้าน Computer Science, International Studies และ Business Informatics and Engineering
				-Amable R Aguiluz V	Individual Founders	Philippines	200	50	
				Total			400	100	
				-Amable Cruz Aquiluz	Director	Philippines			
				-Amable R Aguiluz V	Director	Philippines			
				-Amable Cruz Aquiluz	Authorized Person	Philippines			
				-Amable R Aguiluz V	Authorized Person	Philippines			

ที่มา : Ministry of commerce, www.commerce.gov.bh ; A M A University of Bahrain Homepage, www.amaiub.com

ตารางที่ 2.116 แสดงรายละเอียดของผู้ประกอบการรายสำคัญในบริการการศึกษา

Detail														
Name	Status	Nationality	Concerned Personnel					Other Partner					Profile	
			Nature of business	Name	Designation	Nationality	Share #	Share %	CR Number	Company Name	Nationality	Share #		Share %
Arab Academy for Research & Studies (Ahlia University)	Active	Bahraini	University College	-Abdulla Yousif Alhawaj	Individual Founders	Bahraini	50,000	6.25	1427 - 1	Yousif Khalil Almoayed & Sons Co.	Bahraini	50,000	6.25	เป็นมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งแรกที่ได้รับการอนุญาตจากรัฐบาห์เรน เมื่อปี ค.ศ.2001 ในการเปิดสอน โดยการบริหารและแหล่งเงินทุนได้มาจากภาคเอกชน ARAB ACADEMY FOR RESEARCH & STUDIES (AHLIA UNIVERSITY) ประกอบด้วย The College of Mathematical Sciences & Information Technology, The College of Banking and Finance, The Center of Bioengineering and Health Technology และ The Center of Humanities and Social Sciences
				-Abdulrazzaq Abdulla Hasan Alqassim	Individual Founders	Bahraini	50,000	6.25	824 - 1	Yousif Abdulwahab Al Hawa & Sons W.L.L.	Bahraini	50,000	6.25	
				-Hilal Muhanna Mohammed Alshaiji	Individual Founders	Bahraini	30,000	3.75	Total			100,000	12.5	
				-Ali Jaffar Ahmed Kadhim	Individual Founders	Bahraini	30,000	3.75						
				-Rasheed Mohammed Khamis Almeeraaj	Individual Founders	Bahraini	20,000	2.5						
				-Jaffar Ali Abdulla Tareef	Individual Founders	Bahraini	20,000	2.5						
				-Khalid Yousif Abdulla Abdulkarim	Individual Founders	Bahraini	30,000	3.75						
				-Abdulla Hussain Khalifa Almaliki	Individual Founders	Bahraini	30,000	3.75						
				-Baker Ahmed Hassan	Individual Founders	Saudi	20,000	2.5						
				-Zamil Abdulrahman Almokrin	Individual Founders	Saudi	20,000	2.5						
				-Ahmed Mohamed Amin Al Zayat	Individual Founders	Saudi	40,000	5						

ที่มา : Ministry of Commerce, www.commerce.gov.bh

ตารางที่ 2.116 แสดงรายละเอียดของผู้ประกอบการรายสำคัญในบริการการศึกษา (ต่อ)

Name	Status	Nation ality	Detail											Profile
			Nature of business	Concerned Personnel			Other Partner							
				Name	Designati on	National ity	Share #	Share %	CR Nu mb er	Company Name	Nation ality	Share #	Share %	
Arab Academy for Research & Studies (Ahlia University)	Active	Bahraini	University College	-Suaad Bin Abdulrahman Al Ashaquer	Individual Founders	Bahraini	20,000	2.5						
				-Fawzia Abdulla Yousif Zainal	Individual Founders	Bahrain	50,000	6.25						
				-Batool Ali Abdullaal	Individual Founders	Bahraini	20,000	2.5						
				-Layla Hamad Sulaiman Albassam	Individual Founders	Bahraini	20,000	2.5						
				-Layla Mohamed Abdulla Al Orafi	Individual Founders	Saudi	20,000	2.5						
				-Anwar Ali Naki Al Naki	Individual Founders	Kuwaiti	20,000	2.5						
				-Mohammed Ali Al Naki	Individual Founders	Kuwaiti	100,000	12.5						
				-Bader Humood Al Amaj	Individual Founders	Saudi	20,000	2.5						
				-Seema Mahmood Taqi Ridha	Individual Founders	Bahraini	30,000	3.75						
				-Mohamed Abdulrahman Abdulla Al Quwaiz	Individual Founders	Saudi	20,000	2.5						
				-Nader Mohammed Hasan Dawani	Individual Founders	Bahraini	40,000	5						
				Total			700,000	87.5						
				-Farooq Yousif Khalil Almoayed	Director	Bahraini								
				-Abdulrazzaq Abdulla Hasan Alqassim	Director	Bahraini								
				-Abdulla Yousif Alhawaj	Director	Bahraini								

ที่มา : Ministry of Commerce, www.commerce.gov.bh

ตารางที่ 2.116 แสดงรายละเอียดของผู้ประกอบการรายสำคัญในบริการการศึกษา (ต่อ)

Name	Status	Nationality	Detail											
			Nature of business	Concerned Personnel					Other Partner					Profile
				Name	Designation	Nationality	Share #	Share %	CR Number	Company Name	Nationality	Share #	Share %	
Arab Academy for Research & Studies (Ahlia University)	Active	Bahraini	University College	-Ali Jaffar Ahmed Kadhim	Director	Bahraini							Ahlia University เป็นมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งแรกของบาห์เรน ได้รับใบอนุญาตให้ก่อตั้งในปี 2001 ประกอบด้วย วิทยาลัย 2 แห่งด้วยกันคือ College of Mathematical Science and information Technology cilt College of Banking and Finance หลักสูตรต่างๆ ที่ได้รับความร่วมมือจาก Brunel University West London, UK และ Carnegie Mellon University, Pittsburgh U.S.	
				-Jaffar Ali Abdulla Tareef	Director	Bahraini								
				-Fawzia Abdulla Yousif Zainal	Director	Bahraini								
				-Khalid Yousif Abdulla Abdulkarim	Director	Bahraini								
				-Mohammed Ali Al Naki	Director	Kuwaiti								
				-Zamil Abdulrahman Almokrin	Director	Saudi								
				-Suad Bin Abdulrahman Al Ashaquer	Director	Saudi								
				-Baker Ahmed Hassan	Director	Saudi								
				-Farooq Yousif Khalil Almoayed	Authorized Person	Bahraini								
				-Abdulrazzaq Abdulla Hasan Alqassim	Authorized Person	Bahraini								
				-Abdulla Yousif Alhawaj	Authorized Person	Bahraini								
				-Ali Jaffar Ahmed Kadhim	Authorized Person	Bahraini								

ที่มา : Ministry of commerce, www.commerce.gov.bh ; Ahlia University Homepage, www.ahliauniversity.org

ตารางที่ 2.117 แสดงรายละเอียดของผู้ประกอบการรายสำคัญในบริการการศึกษา

Name	Status	Nationality	Detail											
			Nature of business	Concerned Personnel				Other Partner				Profile		
				Name	Designation	Nationality	Share #	Share %	CR Num ber	Company Name	Nationality		Share #	Share %
Royal University For Women B.S.C.- Closed	Active	Bahraini	Private University For Girls	-Ahmed Mohammed Jumaan	Individual Founders	Bahraini	182,566	2.85		-Al Zamil Group B.S.C. (Closed)	Bahraini	1,724,139	26.92	ถือว่าเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งแรกที่ทำการเปิดสอนเฉพาะผู้หญิง โดยมีโปรแกรมการศึกษาทางด้าน ธุรกิจ (Business), การศึกษา (Education)และการ ออกแบบดีไซน์(Design & Computing)ปัจจุบัน ทางมหาวิทยาลัย ได้มีความร่วมมือกับ The Faculties of Management and Education at McGill University(Canada) และ The Faculties of Design and computing Science at Middlesex University(UK)
			-Mohammed Ebrahim Khalil Kanoo	Individual Founders	Bahraini	182,566	2.85		-Educational Projects Company W.L.L	Bahraini	1,281,027	20		
			-Khalid Fouad Jassim Alkhaja	Individual Founders	Bahraini	289,602	4.52		-Pension Fund Commission	Bahraini	640,492	10		
			-Ali Yousif Obaidli	Individual Founders	Bahraini	182,566	2.85		-Najibi Investment Company W.L.L	Bahraini	467,420	7.3		
			-Mohammed Ahmed Mohammed Jumaan	Individual Founders	Bahraini	182,566	2.85		-Ahmed Mohammed Amin Alkhaja & Sons W L L	Bahraini	431,034	6.73		
			Total				1019866	15.92		-Gulf Finance House (B.S.C.)	Bahraini	320,257	5	
			-Mohammed Abdulla Hamad Alzamil	Director	Bahraini				-Yousif Ali Obaidli Co. W.L.L.	Bahraini	182,566	2.85		
			-Mohammed Ebrahim Khalil Kanoo	Director	Bahraini				-Ebrahim Khalil Kanoo Co. B.S.C.Closed	Bahraini	182,566	2.85		
			-Waleed Abdulla Hamad Alzamil	Director	Saudi				-Investment & Trading (Gulf) Enterprises	Bahraini	155,805	2.43		
						Total		5,385,306		84.08				

ที่มา : Ministry of Commerce, www.commerce.gov.bh

ตารางที่ 2.117 แสดงรายละเอียดของผู้ประกอบการรายสำคัญในบริการการศึกษา (ต่อ)

Name	Status	Nationality	Detail												
			Nature of business	Concerned Personnel					Other Partner				Profile		
				Name	Designation	Nationality	Share #	Share %	CR Number	Company Name	Nationality	Share #		Share %	
Royal University For Women B.S.C-Closed	Active	Bahraini	Private University For Girls	-Mohammed Ahmed Amin Alkhaja	Director	Bahraini									
				-Sh.Khalifa Duajj Khalifa Alkhalifa	Director	Bahraini									
				-Isa Mohammed Yousif Najeebi	Director	Bahraini									
				-Abdullatif Ali Yousif	Director	Bahraini									
				Alhazeem	Director	Bahraini									
				-Ali Yousif Obaidli	Director	Bahraini									
				-Sami Abdulrahman Alaaldin	Director	Saudi									
				-Mohammed Abdulla Hamad Alzamil	Authorized Person	Bahraini									
				-Abdullatif Ali Yousif	Authorized Person	Bahraini									
				Alhazeem	Authorized Person	Bahraini									
				-Sami Abdulrahman Alaaldin	Authorized Person	Saudi									
				Alaaldin	Authorized Person	Saudi									

ที่มา : Ministry of commerce, www.commerce.gov.bh ; Royal University For Women Homepage, www.ruw.edu.bh

ตารางที่ 2.118 แสดงรายละเอียดของผู้ประกอบการรายสำคัญในบริการการศึกษา

Name	Status	Nationality	Detail		
			Shareholder	Student	Teacher
Arab Open University	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
Arab Open University เป็นมหาวิทยาลัยที่เปิดขึ้นเป็นความร่วมมือกับ UK Open University (UKOU) ของอังกฤษ โดย UKOU ให้การสนับสนุนทางด้านหลักสูตร และเทคโนโลยีศึกษาทางไกล สาขาที่เปิดสอนคือ Education, Computer, Business, and Language					

N.A. : Not Available

ที่มา : Government of Bahrain, Statistical abstracts 2002

ตารางที่ 2.119 แสดงรายละเอียดของผู้ประกอบการรายสำคัญในบริการการศึกษา

Name	Status	Nationality	Detail		
			Shareholder	Student	Teacher
Public School	Active	Bahrain	Government of Bahrain	(2003)120,404	(2002)7,946
ในปี ค.ศ 2003 โรงเรียนรัฐบาลของบาห์เรนทั้งหมดประมาณ 195 แห่ง โดยมีจำนวนนักเรียนประมาณ 120,404 คน คิดเป็น 81 % ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด และในปี ค.ศ 2002 โรงเรียนรัฐบาลมีจำนวนครูประมาณ 7,946 คน คิดเป็น 80 % ของจำนวนครูทั้งหมด					

ที่มา : Government of Bahrain, Statistical abstracts 2002

ตารางที่ 2.120 แสดงรายละเอียดของผู้ประกอบการรายสำคัญในบริการการศึกษา

Name	Status	Nationality	Detail		
			Shareholder	Student	Teacher
Gulf College of Hospitality and Tourism	Active	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
Gulf College of Hospitality and Tourism เป็นวิทยาลัยที่เปิดสอนทางด้าน Hospitality, Catering, Leisure, Tourism, Travel Service และ Customer Service					

N.A. : Not Available

ที่มา : Gulf College of Hospitality and Tourism Homepage, www.gulf-college.com

ตารางที่ 2.121 แสดงรายละเอียดของผู้ประกอบการรายสำคัญในบริการการศึกษา

Name	Status	Nationality	Detail		
			Shareholder	Student	Teacher
Bahrain Institute of Bank and Finance(BIBF)	active	Bahrain	Gov.Bahrain	N.A.	N.A.
BIBF ก่อตั้งเมื่อปี ค.ศ 1981. โดยเป็นสถาบันการศึกษาที่เปิดทำการสอนทางด้าน Banking and Finance, Information Technology, Insurance, Islamic Banking, Leadership and Management และ Marketing BIBF ได้มีความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาและหน่วยงานของรัฐบาล เช่น Depaul University(Chicago), Bentley College(Boston), Darden Graduate school of Business(University of Virginia), The US Securities Exchange Commission และSecurities Train					

N.A. : Not Available

ที่มา : Bahrain Institute of Bank and Finance, www.bibf.com

ตารางที่ 2.122 แสดงรายละเอียดของผู้ประกอบการรายสำคัญในบริการการศึกษา

Name	Status	Nationality	Detail		
			Shareholder	Student	Teacher
Bahrain Training Institute(BTI)	Active	Bahrain	Government of Bahrain	N.A.	N.A.
BTI ก่อตั้งเมื่อ ปี ค.ศ 1992. โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกฝนอบรมเพิ่มคุณภาพแรงงานชาวahrain ทางด้าน อุตสาหกรรม ,การก่อสร้าง ,พาณิชย์ และการบริการ โดย BTI เป็นสถาบันที่ก่อตั้ง โดยกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม โปรแกรมวิชาชีพที่ทาง สถาบัน ได้เปิดสอน ได้แก่ ART & Design, Civil Engineering Technology, Commercial Studies, Communication & Languages, Computer and Information Technology, Electrical & Electronics Technology, Instrumentation & Chemical Technology และ Mechanical & Motor Vehicle Technology					

N.A. : Not Available

ที่มา : Bahrain Training Institute, www.bti.com.

ตารางที่ 2.118 แสดงรายละเอียดของผู้ประกอบการรายสำคัญในบริการการศึกษา

Name	Status	Nationality	Detail		
			Shareholder	Student	Teacher
Arab Open University	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
Arab Open University เป็นมหาวิทยาลัยที่เปิดขึ้นเป็นความร่วมมือกับ UK Open University (UKOU) ของอังกฤษ โดย UKOU ให้การสนับสนุนทางด้านหลักสูตร และเทคโนโลยีศึกษาทางไกล สาขาที่เปิดสอนคือ Education, Computer, Business, and Language					

N.A. : Not Available

ที่มา : Government of Bahrain, Statistical abstracts 2002

ตารางที่ 2.119 แสดงรายละเอียดของผู้ประกอบการรายสำคัญในบริการการศึกษา

Name	Status	Nationality	Detail		
			Shareholder	Student	Teacher
Public School	Active	Bahrain	Government of Bahrain	(2003)120,404	(2002)7,946
ในปี ค.ศ 2003. โรงเรียนรัฐบาลของบาห์เรนทั้งหมดประมาณ 195 แห่ง โดยมีจำนวนนักเรียนประมาณ 120,404 คน คิดเป็น 81 % ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด และในปี ค.ศ 2002 โรงเรียนรัฐบาลมีจำนวนครูประมาณ 7,946 คน คิดเป็น 80 % ของจำนวนครูทั้งหมด					

ที่มา : Government of Bahrain, Statistical abstracts 2002

ตารางที่ 2.120 แสดงรายละเอียดของผู้ประกอบการรายสำคัญในบริการการศึกษา

Name	Status	Nationality	Detail		
			Shareholder	Student	Teacher
Gulf College of Hospitality and Tourism	Active	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
Gulf College of Hospitality and Tourism เป็นวิทยาลัยที่เปิดสอนทางด้าน Hospitality, Catering, Leisure, Tourism, Travel Service และ Customer Service					

N.A. : Not Available

ที่มา : Gulf College of Hospitality and Tourism Homepage, www.gulf-college.com

ตารางที่ 2.121 แสดงรายละเอียดของผู้ประกอบการรายสำคัญในบริการการศึกษา

Name	Status	Nationality	Detail			
			Shareholder	Student	Teacher	Profile
Bahrain Institute of Bank and Finance(BIBF)	active	Bahrain	Gov.Bahrain	N.A.	N.A.	BIBF ก่อตั้งเมื่อปี ค.ศ 1981. โดยเป็นสถาบันการศึกษาที่จัดทำการศึกษาทางด้าน Banking and Finance, Information Technology, Insurance, Islamic Banking, Leadership and Management และ Marketing BIBF ได้มีความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาและหน่วยงานของรัฐบาล เช่น Depaul University(Chicago), Bentley College(Boston), Darden Graduate school of Business(University of Virginia), The US Securities Exchange Commission และSecurities Train

N.A. : Not Available
ที่มา : Bahrain Institute of Bank and Finance, www.bibf.com

ตารางที่ 2.122 แสดงรายละเอียดของผู้ประกอบการรายสำคัญในบริการการศึกษา

Name	Status	Nationality	Detail			
			Shareholder	Student	Teacher	Profile
Bahrain Training Institute(BTI)	Active	Bahrain	Government of .Bahrain	N.A.	N.A.	BTI ก่อตั้งเมื่อ ปี ค.ศ 1992. โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกฝนอบรมเพิ่มคุณภาพแรงงานชาวบาห์เรน ทางด้าน อุตสาหกรรม ,การก่อสร้าง ,พาณิชย์ และการบริการ โดย BTI เป็นสถาบันที่ก่อตั้งโดยกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ไปรแกรมวิชาชีพที่ทาง สถาบันได้เปิดสอน ได้แก่ ART & Design, Civil Engineering Technology, Commercial Studies, Communication & Languages, Computer and Information Technology, Electrical & Electronics Technology, Instrumentation & Chemical Technology และ Mechanical & Motor Vehicle Technology

N.A. : Not Available
ที่มา : Bahrain Training Institute, www.bti.com.

ตารางที่ 2.123 แสดงรายละเอียดของผู้ประกอบการรายสำคัญในบริการการศึกษา

Name	Status	Nationality	Detail		
			Shareholder	Student	Teacher
Private school	Active	N.A.	N.A.	28,055(2003)	2,024(2002)
ในปี ค.ศ2003 . โรงเรียนเอกชนของบาห์เรนทั้งหมด ประมาณ 168 แห่ง โดยมีจำนวนนักเรียน ประมาณ 28,055 คน คิดเป็น19 % ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด และในปี ค.ศ2002 โรงเรียนเอกชนมีจำนวนครูทั้งหมด 2,024คน คิดเป็น20 % ของจำนวนครูทั้งหมด โรงเรียนเอกชนบางแห่งตั้งขึ้นเพื่อรองรับกลุ่มชาวต่างชาติที่เข้ามาทำงานในบาห์เรนทำให้บาห์เรนมีโรงเรียนนานาชาติ (International school) ประมาณ 30 แห่ง โดยแบ่งเป็นระบบการศึกษาของ Bahraini เอง 1 แห่ง , American 7 แห่ง, British 11แห่ง ,Filipino 1 แห่ง ,French 2 แห่ง ,Indian 3 แห่ง ,Japan 1 แห่ง ,Lebanese 2 แห่ง และ Pakistan อีก 2 แห่ง					

N.A. : Not Available

ที่มา : Gulf College of Hospitality and Tourism Homepage, www.gulf-college.com

ตารางที่ 2.124 แสดงรายละเอียดของผู้ประกอบการรายสำคัญในบริการการศึกษา

Name	Status	Nationality	Detail		
			Shareholder	Student	Teacher
College of Health and Science	Active	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
ก่อตั้งในปี ค.ศ.1976เป็นวิทยาลัยที่ทำการผลิตวิชาชีพเพื่อบริการสุขภาพในบาห์เรน โดยมีโปรแกรมการศึกษาทางด้านการพยาบาล และวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ สถานศึกษาตั้งอยู่เมือง Manama)เมืองหลวงของบาห์เรน(					

N.A. : Not Available

ที่มา : College of Health and Science Homepage, www.chs.edu.bh

ตารางที่ 2.125 แสดงรายละเอียดของผู้ประกอบการรายสำคัญในบริการการศึกษา

Name	Status	Nationality	Detail		
			Shareholder	Student	Teacher
Bahrain Centre for Studies and Research	active	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
เป็นศูนย์ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อผลิตงานวิจัยให้กับภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งทางด้านเศรษฐศาสตร์ การศึกษา การประมง สิ่งแวดล้อม น้ำ พลังงาน และแบบสอบถามความคิดเห็นต่างๆ					

N.A. : Not Available

ที่มา : Bahrain Centre for Studies and Research Homepage, www.infovillage.net

ตารางที่ 2.126 แสดงรายละเอียดของผู้ประกอบการรายสำคัญในบริการการศึกษา

Name	Status	Nationality	Detail		
			Shareholder	Student	Teacher
The Regional Institute of Advertising and Marketing	active	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
เป็นศูนย์ที่มุ่งให้การอบรม ศึกษาทางด้านAdvertising Media Marketing แก่นักศึกษาในภูมิภาค					

N.A. : Not Available

ที่มา : The Regional Institute of Advertising and Marketing Homepage, www.riam.com.bh

2.2.7 การบริการการจัดจำหน่าย และการซ่อมแซมของบาห์เรน

ภาพรวมในธุรกิจการจัดจำหน่าย และการซ่อมแซมของบาห์เรน

สาขาการจัดจำหน่ายและการซ่อมแซมมีมูลค่า GDP เท่ากับ 287.2 ล้าน BD หรือ 763.83 ล้าน US\$ มีอัตราการขยายตัวจากปี ค.ศ.1997 ถึง ปี ค.ศ.2002 เท่ากับ 30% และมีการจ้างงานในปี ค.ศ.2001 ประมาณ 34,777 คนในจำนวนนั้นคิดเป็นชาวบาห์เรน 30% และเป็นชาวต่างชาติ 70%

ด้านการค้าปลีกพบว่าบาห์เรนมี Shopping complex ทันสมัยสไตล์ตะวันตกอยู่หลายแห่ง เช่น Seef Mall, Riffa Mall, Dana Mall, Bahrain Mall, Alaali Mall ฯลฯ และยังเป็นแหล่งที่ตั้งของร้านค้าชื่อดังระดับโลก นอกจากนี้ยังเป็นศูนย์รวมของการซื้อขายทองและเครื่องประดับต่าง เช่น ศูนย์กลางการขายทอง Gold City บาห์เรนเป็นหนึ่งในแหล่ง ขอบปิ้งที่สำคัญในภูมิภาคแถบนี้ นั่นก็เพราะบาห์เรนมีศูนย์การค้าหลายแห่ง และสินค้าส่วนใหญ่ที่นำเข้าไปยังบาห์เรนมีราคาไม่แพงเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านเพราะรัฐบาลจัดเก็บภาษีเพียง 5% เท่านั้น

ส่วนในธุรกิจค้าส่งพบว่า ในอดีตธุรกิจนำเข้าสินค้าที่มีชื่อเสียงชั้นนำของโลกจะถูกผูกขาดโดยบริษัทที่มีความเกี่ยวข้องกับเชื้อพระวงศ์ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดาในภูมิภาคนี้ ในช่วงทศวรรษที่ 1990 ได้มีการต่อต้านบริษัทเหล่านี้ และในปี ค.ศ.1998 ได้มีการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญต่อธุรกิจนี้โดยยกเลิกระบบผูกขาด และอนุญาตให้นิติบุคคลอื่น ๆ สามารถเข้ามาดำเนินธุรกิจได้ นอกจากนี้ รัฐบาลบาห์เรนยังมีนโยบายที่สร้างประเทศให้เป็นศูนย์กลางการกระจายสินค้าในภูมิภาคแข่งกับ คูไบซึ่งมีความได้เปรียบด้านทำเลที่ตั้งและสภาพแวดล้อม ในการสนับสนุนนโยบายนี้รัฐบาลบาห์เรนได้ร่วมมือกับ บริษัท DHL ของสหรัฐอเมริกา ก่อตั้งศูนย์กลางกระจายสินค้าในภูมิภาค

ด้านการซ่อมแซม พบว่า บริษัทซ่อมและต่อเรือขนาดใหญ่ของบาห์เรนคือ The Arab Shipbuilding and Repair Yard (ASRY) กำลังเผชิญการแข่งขันอย่างรุนแรง จากเพื่อนบ้าน คือ คูไบ และคู่แข่งจากเอเชียตะวันออก ทำให้ผลกำไรซึ่งมีมาตั้งแต่ปี ค.ศ.1993 มีแนวโน้มลดลง จนเหลือกำไรเพียง 2.5 ล้าน US\$ ในปี ค.ศ.1999 และยังคงเลื่อนแผนการขยายกิจการออกไป และนอกจากนี้เหตุการณ์ในวันที่ 11 กันยายน ก็มีผลทำให้กิจการมีแนวโน้มที่ไม่ดี เพราะหลังจากวันที่ 11 กันยายนค่าประกันภัยปรับตัวสูงขึ้นทำให้ลูกค้าชะลอการซ่อมแซมเรือ

ทางด้านธุรกิจค้าปลีกสมัยสมัยใหม่ (Modern Trade) แม้ว่าบาห์เรนจะมีพื้นที่ขนาดเล็กเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ แต่แหล่งธุรกิจค้าปลีกสมัยใหม่ในบาห์เรนก็ถือได้ว่ามีจำนวนมาก โดยเฉพาะเมืองหลวงอย่าง Manama ซึ่งเป็นแหล่ง Shopping ที่สำคัญของภูมิภาค โดยแหล่งการค้าปลีกสมัยใหม่ของบาห์เรนที่สำคัญส่วนใหญ่จดทะเบียนในสัญชาติบาห์เรน และมีผู้ถือหุ้นรวมไปถึงผู้บริหารเป็นชาวบาห์เรนจะมีสัญชาติอื่นๆ บางแต่ก็มีสัดส่วนการถือหุ้นและการบริหารในจำนวนที่น้อย ยกเว้นเพียง Aswaq Al Awafi เป็น Supermarket/Hypermarket ซึ่งจดทะเบียน ถือหุ้นและบริหารโดยชาวคูเวต ดังแสดงในตารางที่ 2.127

ตารางที่ 2.127 แสดงการสรุปการถือสัญชาติของบริษัทที่ประกอบธุรกิจค้าปลีกสมัยใหม่ของบาห์เรน

Name	Nationality	Shareholder(%)		Manage Team	
		Bahraini	Non-bahraini	Bahraini	Non-bahraini
Shopping Mall/Center					
1.Al Aali Shopping Complex	Bahraini	100%	-	100%	-
2.Dana Mall		n.a.			
3.Gold City	Bahraini	100%	-	100%	-
4.The Bahrain Mall		n.a.			
5.Yateem Centre (Management Office)	Bahraini	100%	-	100%	-
6.Seef mall	Bahraini	100%	-	82%	saudi(18%)
7.GOSI Mall		n.a.			
Department store/Goods Retail					
1.Al Anwar Discount Centre	Bahraini	100%	-	100%	-
2.Al Ezz Trading Company	Bahraini	100%	-	100%	-
3.Ashraf Brothers	Bahraini	100%	-	100%	-
4.Babasons Supermarket & Department Store		n.a.			
5.BHS	Bahraini	98.59%	Qatari(1.4%)	82%	Britis(9%) Indian(9%)
6.British Home Stores		n.a.			
7.Gattan Store		n.a.			
8.Hafsa	Bahraini	100%	-	100%	-
9.Identity (Bahrain Mall)	Bahraini	100%	-	100%	-
10.Indigo Nation (Bahrain Mall)	Bahraini	100%	-	100%	-
11.Jashanmal & Sons	Bahraini	63.27%	Indian(36.73%)	43%	Indiam(57%)
12.Lucky Store	Bahraini	100%	-	100%	-
13.Manazel (Telad WLL)		n.a.			
14.Marina Mall		n.a.			
15.Mega Mart	Bahraini	100%	-	100%	-
16.Modern Arrayed Stores	Bahraini	100%	-	100%	-
17.Mothercare BSC (C)	Bahraini	100%	-	100%	-
18.Oui Oui Plus (A'Ali Mall)		n.a.			
19.Planet Baby	Bahraini	100%	-	100%	-
20.Riffa Mall		n.a.			
21.Ruyan Department Store	Bahraini	100%	-	100%	-
22.Woolworths/Truworhs (Bahrain Mall)		n.a.			
23.Woolworths/Truworhs (Mahooz)		n.a.			

ตารางที่ 2.127 แสดงการสรุปการถือสัญชาติของบริษัทที่ประกอบธุรกิจค้าปลีกสมัยใหม่ของบาห์เรน (ต่อ)

Name	Nationality	Shareholder(%)		Manage Team	
		Bahraini	Non-bahraini	Bahraini	Non-bahraini
Supermarket/Hypermarket					
1.24 Hours Market	Bahraini	100%	-	100%	-
2.Al Jazira Cold Store Company WLL	Bahraini	100%	-	100%	-
3.Al Muntazah Market	Bahraini	100%	-	100%	-
4.Almeer Trading Est	Bahraini	100%	-	100%	-
5.Alosra Supermarket	Bahraini	100%	-	93%	British(3%)
6.Asmaq Al Awafi	Kuwaiti		Kuwaiti(100%)		Kuwaiti(100)
10.Evershine Market		n.a.			
11.Geant Group Casino	Bahraini	99%	Indian(0.1%)	34%	66%
12.Hassan Mahmood Cold Store Co		n.a.			
13.Jawad Cold Stores WLL	Bahraini	98.59%	Qatari(1.41%)	82%	British(9%) Indian(9%)
14.Last chance	Bahraini	100%	-	100%	-
15.Modern Arrayed Stores	Bahraini	100%	-	100%	-
16.Oriental Supermarket	Bahraini	100%	-	100%	-
17.Universal Enterprises	Bahraini	100%	-	100%	-

n.a. : not available

ที่มา : www.tradearabia.com, www.accessgcc.com, www.commerce.gov.bh

ผู้ประกอบการรายสำคัญ (Key Player Profile) ในธุรกิจการจัดจำหน่าย และการซ่อมแซมของบาห์เรน

จากตารางที่ 2.128 จะเห็นว่า ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการจัดจำหน่ายอาหารทั้งค้าปลีกและค้าส่ง และการซ่อมรถยนต์ มีจำนวนบริษัทประมาณ 1,125 แห่ง และบริษัทส่วนใหญ่ในธุรกิจนี้เป็นบริษัทของชาวบาห์เรน และรายละเอียดผู้ประกอบการรายสำคัญในธุรกิจการจัดจำหน่าย และการซ่อมแซมของบาห์เรนแสดงในตารางที่ 2.129-2.132

ตารางที่ 2.128 แสดงจำนวนบริษัทแบ่งตามสัดส่วนการถือหุ้น และสัญชาติของผู้ถือหุ้น

Sector		Bahrain				Non - Bahrain 100%		ไม่ทราบสัดส่วนการถือหุ้นที่แน่นอน		Total
		100%	71-99.99%	51-70 %	50 % VI	Nationality	Total	Nationality of Authorized Person	Total	
Trade & Repair	Foodstuffs	151	1	1	1	Kuwaiti	1	Bahraini	2	157
	Car Auto Repair	537	1	3				Bahraini	2	543
	Car Bodywork Repair And Painting	250	1	1				Bahraini	2	254
	Car Repair Garage	168	1		1			Bahraini	1	171
	Total	1,106	4	5	2		1		7	1,125

ที่มา : Ministry of Commerce, www.commerce.gov.bh

ตารางที่ 2.129 แสดงรายละเอียดผู้ประกอบการรายสำคัญใน การบริการการจัดจำหน่ายและการซ่อมแซม

Name	Principle Activities	Key shareholders			Manage Team
		Name	Nationality	Share %	
SEEF PROPERTIES(Manage Seef Mall)	Management Of Commercial & Industrial Centers & Residential Buildings. Other Recreational Facilities Include Billiards, Snooker & Bowling	-Needed Family	Bahraini	30.00%	-Abdulrahman Yousif Fakhro -Abdulwahab Yousif Alhawaj -Waleed Abdulla Hamad Alzamil -Fawaz Mohammed Ahmed Mattar -Sh.Khalifa Duaij Khalifa Alkhalifa -Hanan Mohammed Salman Kamal -Abdulrahman Yousif Fakhro -Sh.Khalifa Duaij Khalifa Alkhalifa -Duaij Khalifa Ghanim Alrumaihi -Fawaz Mohammed Ahmed Mattar -Waleed Abdulla Hamad Alzamil -Hanan Mohammed Salman Kamal -Abdulwahab Yousif Alhawaj
		-Ministry Of Finance And National Economy	Bahraini	45.00%	
		-Pension Fund Commission	Bahraini	15.00%	
		-Special Subscription For Tenants, Company Employees & Public Subscription	Bahraini	10.00%	
		Total		100.00%	

ที่มา : Ministry of commerce, www.commerce.gov.bh

ตารางที่ 2.130 แสดงรายละเอียดผู้ประกอบกิจการสำคัญใน การบริการการจัดจำหน่ายและการซ่อมแซม

Name	Branches	Principle Activities	Key shareholders(2002)				Manage Team	Number of employee	Revenue (BD:'000)	Profit (BD:'000)	Total assets (BD:'000)
			Name	Nationality	No. of Shareholders	Share %					
General Trading & Food Processing Co.	Local 7 Abroad 0 Total 7	Trading in various kinds of food products	Bahrain	-Governments Agencies	2,650,690	5.90%	-Aussama Arab (General Manager) -Ebrahim Mohamed -Zainal (Chairman) -Yousif Saleh Al Saleh (V.Chairman) -Khalid Abdulrahman Al Moayyed (Director) -Dr. Esam Abdulla Fakhro (Director) -Jehad Yousif Amin (Director) -Ibrahim Salahuddin (Director) -Sami Mohammed Jalal (Director) -A. Reda Mohamed Al Daylami (Director) -Ali Yousif Abdulrahman Engineer (Director) -Fouad Ibrahim Kanoo (Director)	Bahraini 139 Non-Bahraini 102 Total 241	29,032 (1999) 27,639 (2000) 18,381 (2001) 18,427 (2002)	1,132 (1999) 924 (2000) 714 (2001) 992 (2002)	14,659 (1999) 15,743 (2000) 15,821 (2001) 16,635 (2002)
	-Public Shareholding Co.			1,712,141	3.81%						
	-Other Companies			4,313,657	9.60%						
	-Individuals			30,743,929	68.44%						
	Total			39,420,417	87.75%						
	G.C.C		-Individuals	1,589,429	3.54%						
	Non-G.C.C		Total	1,589,429	3.54%						
-Individuals		1,365	0.00%								
	Total	1,365	0.00%								
	Board of Directors Treasury Stock		3,300,244	7.35%							
		609,795	1.36%								
		Grand Total	44,921,250	100.00%							

ที่มา : Bahrain Stock Exchange, Investor's Guide 2003

ตารางที่ 2.131 แสดงรายละเอียดผู้ประกอบการรายสำคัญใน การบริการการจัดจำหน่ายและการซ่อมแซม

Name	Branches	Principle Activities	Key shareholders(2002)				Manage Team	Number of employee	Revenue(BD:'000)	Profit (BD:'000)	Total assets (BD:'000)
			Name	Nationality		Share %					
National Import & Export Company (B.S.C)	Local 0 Abroad 0 Total 0	To import and export all types of goods and to market them as well as participating directly or indirectly in industrial commercial and financial activities. And to trade and invest in all types of securities and financial instruments in the local and international financial market.	Bahrain	-Governments Agencies	14,111,362	19.44%	-Abdulbari Abdulghaffar (General Manager)	Bahraini 17	21,690 (1999)	4,923 (1999)	32,922 (1999)
	-Public Shareholding Co.			9,538,745	13.14%	-Nooruddin A. Nooruddin (Chairman)	Non-Bahraini 1	6,237 (2000)	5,306 (2000)	35,961 (2000)	
	-Other Companies			4,037,851	5.56%	-Rashid Ismail Al Meer (D.Chairman)	Total 18	4,685 (2001)	3,328 (2001)	39,433 (2001)	
	-Individuals			41,374,229	56.99%	-A. Rahman M. Jamsheer (M.Director)		3,643 (2002)	2,356 (2002)	38,296 (2002)	
	Total			69,062,187	95.13%	-A. Razaq Abdulla Hassan (Director)					
	G.C.C		-Other Companies	33,400	0.05%	-Mohamed Yousif Jalal (Director)					
			-Individuals	676,339	0.93%	-Yousif Saleh Al Saleh (Director)					
			Total	709,739	0.98%	-Hussain Mohamed A. Amer (Director)					
			Non-G.C.C	-Public Shareholding Co.	50,000	0.07%	-Abdulla Ebranim Jamsheer (Director)				
				-Individuals	172,573	0.24%					
			Total		222,573	0.31%					
			Board of Directors		1,194,359	1.65%					
			Treasury Stock		1,411,142	1.94%					
			Grand Total		72,600,000	100.01%					

ที่มา : Bahrain Stock Exchange, Investor's Guide 2003

ตารางที่ 2.132 แสดงรายละเอียดผู้ประกอบกิจการแยกตามประเภทกิจการจดทะเบียนและการร่วมแซม

Name	Branches	Principle Activities	Key shareholders(2002)				Manage Team	Number of employee	Revenue (BD: '000)	Profit (BD: '000)	Total assets (BD: '000)
			Name	Nationality		Share %					
Bahrain Ship Repairing & Engineering Company (B.S.C)	Local 0 Abroad 0 Total 0	To provide repair and maintenance services to vessels and engineering, contracting and trading	Bahrain	-Governments Agencies	762,200	9.53%	-Michael J Grieve (General Manager) -Mubarak Jassim Kanoo (Chairman) -Abdulrehman Jasim Kanoo (D.Chairman) -Fawzi Ahmed Kanoo (E.Director) -Khalid Yousuf Abdul Rahman (Director) -Khalid Mohamed Kanoo (Director) -Abdulla Yousuf Akbar Ali Reza (Director)	Bahraini 66 Non-Bahraini 82 Total 148	3,773 (1999) 2,696 (2000) 2,926 (2001) 3,427 (2002)	752 (1999) 621 (2000) 542 (2001) 626 (2002)	9,198 (1999) 9,272 (2000) 10,884 (2001) 11,442 (2002)
	-Public Shareholding Co.			3,500	0.04%						
	-Other Companies			4,259,949	53.25%						
	-Individuals			2,086,476	26.08%						
	Total			7,112,125	88.90%						
	G.C.C		-Other Companies	31,350	0.39%						
			-Individuals	229,420	2.87%						
	Total	260,770	3.26%								
	-Individuals	15,335	0.19%								
	Total	15,335	0.19%								
Board of Directors					611,770	7.65%					
Grand Total					8,000,000	100.00%					

ที่มา : Bahrain Stock Exchange, Investor's Guide 2003.

2.2.8 การบริการก่อสร้าง อสังหาริมทรัพย์ และสาขาอาชีพที่เกี่ยวข้องของบาห์เรน

2.2.8.1 ธุรกิจก่อสร้างของบาห์เรน

ภาพรวมในธุรกิจก่อสร้างของบาห์เรน

GDP ภาคก่อสร้างมีขนาด 357 ล้านUS \$ ในปี ค.ศ.2002 และอัตราการขยายตัว 28% จากปี ค.ศ.1993 ดังที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 1 อุตสาหกรรมก่อสร้างของบาห์เรนส่วนใหญ่เกิดจากการก่อสร้างของภาครัฐ เพื่อกระตุ้นและวางรากฐานทางเศรษฐกิจ งบการก่อสร้างของภาครัฐขึ้นอยู่กับรายได้ของรัฐ และรายได้ของรัฐขึ้นอยู่กับราคาน้ำมัน ในบางปีที่น้ำมันมีราคาสูง ทำให้รัฐบาลมีรายได้เพิ่มขึ้น และ รายจ่ายของภาครัฐด้านการก่อสร้างก็สูงด้วย นอกจากนี้การปรับปรุงระบบการทำงานของภาครัฐและการดึงดูดนักลงทุนภาคเอกชนก็มีส่วนทำให้ภาคก่อสร้างของบาห์เรนเกิดการขยายตัวมากขึ้น ในต้นปี ค.ศ.2002 รัฐบาลบาห์เรนได้อนุมัติงบประมาณ 1.17 พันล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ ในโครงการสร้างสาธารณูปโภค ซึ่งโครงการนี้เป็นงบประมาณพิเศษนอกเหนือจากงบประมาณปกติที่มีอายุ 4 ปี โครงการภายใต้งบประมาณพิเศษนี้ประกอบด้วยท่าเรือและเขตอุตสาหกรรมใหม่ใน Hidd ที่มีมูลค่า 464 ล้านUS \$ สถานีไฟฟ้าและน้ำประปาที่ Hidd มูลค่า 283 ล้านUS \$ ที่อยู่อาศัย มูลค่า 273 ล้าน US \$ โรงพยาบาลที่ Muharraq มูลค่า 80 ล้าน US \$ และการปรับปรุงท่าอากาศยาน มูลค่า 51 ล้านUS \$ นอกจากนี้ในปี ค.ศ.2004 รัฐบาลยังได้ประกาศเจตนารมณ์ที่จะดำเนินการก่อสร้างที่พักอาศัยและโครงการสาธารณูปโภค มูลค่า 5.3 พันล้าน US \$ ในอีก 2-3 ปีข้างหน้า

โครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ อื่น ๆ อาทิเช่น

- การสร้างสนามแข่งรถยนต์ระดับโลกเพื่อใช้ในการแข่ง Formula one ที่มีมูลค่า 83 ล้าน US\$ ที่แล้วเสร็จเมื่อกลางปี ค.ศ.2004 สนามแข่งรถแห่งนี้ตั้งอยู่ในเขต Sakhir ทางตอนใต้ของ Bahrain University
- โครงการก่อสร้าง Shaikh Ira bin Salman Library มูลค่า 37 ล้าน US \$ ซึ่งในโครงการนี้รวมถึงการสร้าง Lecture Hall ห้องสมุดสำหรับเด็ก หอศิลป์และหอประชุมซึ่งมีกำหนดแล้วเสร็จในปี ค.ศ.2004
- รัฐบาลบาห์เรนได้ให้ความสนใจที่จะสร้าง High speed train เชื่อมระหว่างเมือง Damman ในซาอุดีอาระเบีย เมือง Manama ในบาห์เรน และ Doha ในกาตาร์โครงการนี้รวมถึงการสร้างทางรถไฟ สถานีรถไฟขนาด 129 ไมล์ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ มูลค่า 4.12 พันล้าน US \$
- ในส่วนการก่อสร้างในภาคอุตสาหกรรมนั้น รวมถึงการขยายโรงงาน Aluminium Bahrain (ALBA) มูลค่า 1.7 พันล้าน US \$ ซึ่งจะช่วยให้เพื่อผลผลิตได้ 50% เป็น 800,000 ตัน ต่อปี และโครงการปรับปรุงโรงกลั่นน้ำมันให้ทันสมัย ที่มีมูลค่า 1.5 พันล้าน US \$

นอกจากนี้ยังมีโครงการก่อสร้างของภาคเอกชนอื่น ๆ เช่น

- โครงการสร้าง Financial City ที่ประกอบด้วยสำนักงาน 18,500 แห่ง พื้นที่สำหรับที่พักอาศัย โรงแรม หอประชุม โรงละครโอเปร่าที่จุได้ 1,200 ที่นั่ง Financial Hall ร้านค้า Maritime facilities และสถานที่พักผ่อน โครงการนี้มี Gulf Financial House เป็นตัวแทนนักลงทุนต่างชาติที่มาลงทุนประมาณ 60% ของโครงการและรัฐบาลบาห์เรนลงทุน 40% ของ

ที่เหลือ โครงการนี้เริ่มก่อสร้างในปี ค.ศ.2003 และมีกำหนดแล้วเสร็จในอีก 6 ปีหลังจากก่อสร้าง โครงการก่อสร้างที่เกาะ Amwaj ที่จะประกอบด้วยที่พักอาศัย 1,048 แปลง หาดส่วนตัว อพาร์ทเมนต์ 4 ชั้น และ 8 ชั้น พื้นที่สำหรับโรงแรมห้าดาว สี่ดาวและสองดาว ศูนย์การค้าและการบันเทิง ร้านอาหาร ห้างสรรพสินค้า และ Health club

- โครงการเอกชนอีกแห่งหนึ่งคือ Durrat Al Bahrain ซึ่งเป็นคอมเพล็กซ์ที่พักอาศัย โครงการนี้เป็นการร่วมทุนระหว่างรัฐบาลบาห์เรนและกลุ่ม Dallah Al Baraka และ Durrat Al Bahrain

จะเห็นว่า โครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ของบาห์เรนเป็นโครงการของภาครัฐร่วมกับภาคเอกชน ซึ่งรัฐบาลบาห์เรนเองนั้นไม่สามารถจะลงทุนในโครงการเหล่านี้ได้เองทั้งหมด จึงจำเป็นต้องหาผู้ร่วมทุนภาคเอกชนและชาวต่างชาติมาร่วมโครงการ จึงนับว่าเป็นโอกาสที่ดีของนักลงทุนชาวไทยที่สนใจลงทุนในธุรกิจก่อสร้างที่จะดำเนินการในภูมิภาคนี้ จากตารางที่ 2.133 พบว่ามีการออกใบอนุญาตก่อสร้างเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากปี ค.ศ.2001 ถึงปี ค.ศ.2003 และใบอนุญาตส่วนใหญ่ออกให้เพื่อการต่อเติม และการก่อสร้างโครงการใหม่ๆ

ตารางที่ 2.133 แสดงจำนวนใบอนุญาตก่อสร้างที่ออกให้ในปี ค.ศ.2001-2003

Construction Permits by Permit Type	2001	2002	2003
Total	3,994	8,931	9,517
Addition	1,091	3,219	3,943
Demolition	148	269	429
Demolition and New Construction	94	244	191
New Construction	2,118	4,291	4,153
Reclamation	2	26	53
Renovation	514	882	748

ที่มา : BMA, Economic Indicators 2003

การทำงานของภาคก่อสร้างมีประมาณ 26,416 คน คิดเป็นชาวบาห์เรน 4,412 คน(16.7%) และชาวต่างชาติอีก 22,004 คน(83.3%) แรงงานชาวต่างชาติส่วนใหญ่เป็นชาวเอเชียใต้ เช่น อินเดีย ปากีสถาน ศรีลังกา แรงงานชาวนั้นมีจำนวนไม่มาก สาเหตุที่สำคัญก็คือ การตั้งมาตรฐานขั้นต่ำของแรงงานชาวไทยที่สูงกว่าชาวแรงงานก่อสร้างชาติอื่น ๆ ถึงเท่าตัว แรงงานประเภทนี้ไม่ใช่แรงงานฝีมือ (Unskilled labor) ราคาจึงเป็นปัจจัยที่ใช้ตัดสินใจในการเลือกจ้างงาน

ผู้ประกอบการรายสำคัญ (Key Player Profile) ในธุรกิจก่อสร้างของบาห์เรน

จากตารางที่ 2.134 จะเห็นว่า ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้าง มีจำนวนบริษัทประมาณ 3099 แห่ง และบริษัทส่วนใหญ่ในธุรกิจนี้เป็นบริษัทของชาวบาห์เรน จะมีบริษัทที่เป็นของชาวต่างชาติ 100% ประมาณ 22 แห่ง และผู้ประกอบการรายสำคัญในกลุ่มนี้คือ ผู้ที่ถูกจัดเกรดอยู่ใน First Grade Contractor จะเห็นว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นชาวบาห์เรน และผู้ถือหุ้นส่วนใหญ่ก็เป็นชาวบาห์เรน เช่นกัน รายละเอียดผู้

ประกอบกรที่สำคัญ แสดงในตารางที่ 2.135-2.144

ตารางที่ 2.134 แสดงจำนวนบริษัทแบ่งตามสัดส่วนการถือหุ้น และสัญชาติของผู้ถือหุ้น

Sector		Bahrain				Non - Bahrain 100%		ไม่ทราบสัดส่วนการถือหุ้นที่แน่นอน		Total
		100%	71-99.99%	51-70 %	< 50 %	Nationality	Total	Nationality of Authorized Person	Total	
Construction	Decor contracts	129		10	2	Singaporean	1			142
						Italian	1			
	Building contracts	2503	9	15	7	Saudi	3	Bahraini	4	2549
					1	Jordanian	1			
					1	Italian	1			
					1	South Korean	1			
					2	Kuwaiti	2			
					1	Qatari	1			
					1	Indian	1			
					1	Lebanese	1			
	Building painting contracts	125	1	1	1					128
	Electrical contracts	264	2	5	1	Turkish	1			280
					2	Swiss	2			
					2	French	2			
					1	Pakistani	1			
					1	Lebanese	1			
					1	Saudi	1			
					1	Japanese	1			
Total		3021	12	31	28		22		4	3099

ที่มา : Ministry of Commerce, www.commerce.gov.bh

ตารางที่ 2.135 แสดงรายละเอียดผู้ประกอบการสำคัญในธุรกิจก่อสร้าง

Name	Principle Activities	Key shareholders			Manage Team
		NAME	Nationality	Share %	
HASAN ABDULLA MANSOURI	N.A.	-Hasan Abdulla Ismail Mansoori	Bahraini	100%	N.A.
		Total		100%	

N.A. : Not Available

ที่มา : Ministry of commerce, www.commerce.gov.bh

ตารางที่ 2.136 แสดงรายละเอียดผู้ประกอบการสำคัญในธุรกิจก่อสร้าง

Name	Principle Activities	Key shareholders			Manage Team
		NAME	Nationality	Share %	
KAZEROONI CONTRACTING W.L.L	N.A.	-Abdulrahman Khalel Ramdan Kazerooni	Bahraini	50%	-Abdulrahman Khalel Ramdan Kazerooni (Individual Founders) -Mahmood Muhamed Sadiq Kazerooni (Individual Founders)
		-Mahmood Muhamed Sadiq Kazerooni	Bahraini	50%	
		Total		100%	

N.A. : Not Available

ที่มา : Ministry of commerce, www.commerce.gov.bh

ตารางที่ 2.137 แสดงรายละเอียดผู้ประกอบการสำคัญในธุรกิจก่อสร้าง

Name	Principle Activities	Key shareholders				Manage Team
		NAME	Nationality	Share %		
ALWARDI CONSTRUCTION & ENGINEERING COMPA	N.A.	-Alwardi Transport	Bahraini	74%	-Eman Rasheed Mohsin (Individual Founders) -Abdulla Ali Abdulla Alwardi (Director)	
		-Eman Rasheed Mohsin	Bahraini	26%		
		-Abdulla Ali Abdulla Alwardi				
		Total		100%		

N.A. ; Not Available

ที่มา : Ministry of commerce, www.commerce.gov.bh

ตารางที่ 2.138 แสดงรายละเอียดผู้ประกอบการสำคัญในธุรกิจก่อสร้าง

Name	Principle Activities	Key shareholders			Manage Team
		NAME	Nationality	Share %	
BAHRAIN MOTORS COMPANY	N.A.	-Mohammed Ali Abdulla Karimi	Bahraini	50%	-Mohammed Ali Abdulla Karimi (Individual Founders) -Ahmed Ali Abdulla Karimi (Individual Founders)
		-Ahmed Ali Abdulla Karimi	Bahraini	50%	
		Total		100%	

N.A. ; Not Available

ที่มา : Ministry of commerce, www.commerce.gov.bh

ตารางที่ 2.139 แสดงรายละเอียดผู้ประกอบการสำคัญในธุรกิจก่อสร้าง

Name	Principle Activities	Key shareholders			Manage Team
		NAME	Nationality	Share %	
HABIB ALI AWACHI & SONS CONT.CO.WLL	N.A.	-Habib Ali Salman Awaji	Bahraini	30%	-Habib Ali Salman Awaji (Individual Founders) -Sadiq Habib Ali Awaji (Individual Founders) -Mohammed Habib Ali Awaji (Individual Founders) -Zuhair Habib Ali Awaji (Individual Founders)
		-Sadiq Habib Ali Awaji	Bahraini	23.40%	
		-Mohammed Habib Ali Awaji	Bahraini	23.30%	
		-Zuhair Habib Ali Awaji	Bahraini	23.30%	
		Total		100%	

N.A. ; Not Available

ที่มา : Ministry of commerce, www.commerce.gov.bh

ตารางที่ 2.140 แสดงรายละเอียดผู้ประกอบการสำคัญในธุรกิจก่อสร้าง

Name	Principle Activities	Key shareholders			Manage Team
		NAME	Nationality	Share %	
ABDULLA AHMED NASS CONTRACTING CO W.L.L	N.A.	-Abdullah Ahmed Nass & Sons W L L	Bahraini	95%	-Abdulla Ahmed Nass (Individual Founders)
		-Abdulla Ahmed Nass	Bahraini	5.00%	
		Total		100%	

N.A. ; Not Available

ที่มา : Ministry of commerce, www.commerce.gov.bh

ตารางที่ 2.141 แสดงรายละเอียดผู้ประกอบการสำคัญในธุรกิจก่อสร้าง

Name	Principle Activities	Key shareholders			Manage Team
		NAME	Nationality	Share %	
MOHAMMED JALAL & SONS COMPANY LIMITED W.L.L	N.A.	-Ahmed Mohd Jalal	Bahraini	22%	-Ahmed Mohd Jalal (Individual Founders) -Foud Mohd Jalal (Individual Founders) -Jalal Mohd Jalal (Individual Founders) -S. Mohd Yousif Jalal (Individual Founders) -Sami Mohd Jalal (Individual Founders)
		-Foud Mohd Jalal	Bahraini	22%	
		-Jalal Mohd Jalal	Bahraini	24%	
		-S. Mohd Yousif Jalal	Bahraini	10%	
		-Sami Mohd Jalal	Bahraini	22%	
		Total		100%	

N.A. ; Not Available

ที่มา : Ministry of commerce, www.commerce.gov.bh

ตารางที่ 2.142 แสดงรายละเอียดผู้ประกอบการสำคัญในธุรกิจก่อสร้าง

Name	Principle Activities	Key shareholders			Manage Team
		NAME	Nationality	Share %	
AHMED MANSOOR AL-AALI CO B S C (C)	N.A.	-Ahmed Mansoor Alaali	Bahraini	35%	Ahmed Mansoor Alaali (Individual Founders) Jalal Ahmed Mansoor Alaali (Individual Founders) Tawfiq Ahmed Mansoor Alaali (Individual Founders) Mansoor Ahmed Mansoor Alaali (Individual Founders) Mohammed Ahmed Mansoor Alaali (Individual Founders) Maitham Ahmed Mansoor Alaali (Individual Founders) Ammar Ahmed Mansoor Alaali (Individual Founders)
		-Jalal Ahmed Mansoor Alaali	Bahraini	20%	
		-Tawfiq Ahmed Mansoor Alaali	Bahraini	9%	
		-Mansoor Ahmed Mansoor Alaali	Bahraini	9%	
		-Mohammed Ahmed Mansoor Alaali	Bahraini	9%	
		-Maitham Ahmed Mansoor Alaali	Bahraini	9%	
		-Ammar Ahmed Mansoor Alaali	Bahraini	9%	
		Total		100%	

N.A. ; Not Available

ที่มา : Ministry of commerce, www.commerce.gov.bh

ตารางที่ 2.143 แสดงรายละเอียดผู้ประกอบการสำคัญในธุรกิจก่อสร้าง

Name	Principle Activities	Key shareholders			Manage Team
		NAME	Nationality	Share %	
PROJECTS CONSTRUCTION COMPANY W.L.L	N.A.	Projects Holding Co. W.L.L.	Bahraini	98%	-Alshaikh Abdulla Bin Hamad Alkhalifa (Individual Founders) -Alshaikh Ebrahim Bin Hamed Alkhalifa (Individual Founders) -Howard Stanley Bontoft (Director) -Meenaikode Antony John Rosewell (Director)
		Alshaikh Abdulla Bin Hamad Alkhalifa	Bahraini	1%	
		Alshaikh Ebrahim Bin Hamed Alkhalifa	Bahraini	1%	
		Total		100%	

N.A. ; Not Available

ที่มา : Ministry of commerce, www.commerce.gov.bh

ตารางที่ 2.144 แสดงรายละเอียดผู้ประกอบการสำคัญในธุรกิจก่อสร้าง

Name	Principle Activities	Key shareholders			Manage Team
		NAME	Nationality	Share %	
CYBARCO W.L.L	N.A.	Cebarco Bahrain S.P.C.	Bahraini	51%	Khalid Mohammed Abdulrahim (Director) Chrysanthos Petousis (Director) Jose Pediakel (Director) Peter James Sellers (Director) Sofoklis Christodoulou (Director) Marios Mapioe Lanitis (Director)
		Cebarco Limited Co	Cypriot	49%	
		Total		100%	

N.A. ; Not Available

ที่มา : Ministry of commerce, www.commerce.gov.bh

2.2.8.2 ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ และ กิจกรรมทางธุรกิจของบาห์เรน

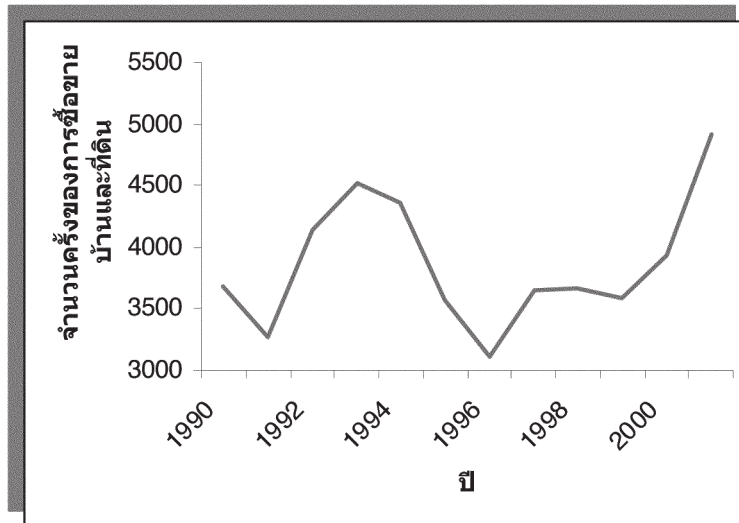
ภาพรวมในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ และกิจกรรมทางธุรกิจของบาห์เรน

สาขานี้มีมูลค่า GDP โดยรวมเท่ากับ 309.87 ล้าน BD หรือประมาณ 824.12 US\$ และมีอัตราการขยายตัวจากปี ค.ศ.1997 ถึง ค.ศ.2002 ประมาณ 22% มูลค่าของอสังหาริมทรัพย์มีขนาดประมาณ 708.96 ล้าน US\$ และมีอัตราการขยายตัวประมาณ 16% ส่วนกิจกรรมทางธุรกิจมีมูลค่าเท่ากับ 115.96 ล้าน US\$ และมีอัตราการขยายตัวประมาณ 89% การขยายตัวของธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ยังแสดงให้เห็นในภาพที่ 2.33 จากการเพิ่มขึ้นของจำนวนการซื้อขายบ้านและที่ดินจาก 3,677 ในปี ค.ศ.1990 เป็น 4,919 รายการในปี ค.ศ.2001

การทำงานของสาขาอสังหาริมทรัพย์และกิจกรรมทางธุรกิจมีประมาณ 16,215 คนในปี ค.ศ.2001 ในจำนวนนี้ มีชาวบาห์เรนคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 32% และ ชาวต่างชาติอีก 68%

ในภาพรวมของธุรกิจพบว่า รัฐบาลบาห์เรนมีนโยบายดึงดูดนักลงทุนทั้งชาวต่างชาติและ ชาว GCC ให้มาลงทุนในธุรกิจที่พักอาศัยของบาห์เรน นโยบายต่างๆ เหล่านี้รวมถึง การสร้างถนนเพื่อแก้ไขปัญหารถจารจร และ เพื่อสร้างความน่าสนใจของธุรกิจให้มากขึ้น นอกจากนี้รัฐบาลยังมีโครงการก่อสร้างต่างๆ ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจ เช่นโครงการ Amwaj Island, Al dana resort, Durrant Al Bahrain, the Bahrain Qatar Causeway, การขยายสนามบิน, Shaikh Klalifa Port, Saikh Hamad Causeway, The F1 International Circuit, Bahrain Fiancial Harbour Project และการก่อสร้างโรงแรมต่างๆ ดังจะเห็นได้ว่า ผลของการพัฒนาโครงการต่างๆ เหล่านี้ทำให้ที่ดินในเขตทำเลดีๆ ของบาห์เรน มีราคาสูงขึ้นเป็นอย่างมาก แต่ถึงกระนั้น ความต้องการที่พักอาศัยในบาห์เรน ก็ยังมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง หนึ่งในแรงขับเคลื่อนนั้นเกิดจากการที่ผู้ทำงานในซาอุดีอาระเบียย้ายเข้ามาตั้งถิ่นฐานในบาห์เรน และเดินทางไปทำงานยังซาอุดีอาระเบียทุกวัน โดยทั้งภรรยาได้ใช้ชีวิตประจำวันอยู่ในบาห์เรน และ บุตรก็เข้าโรงเรียนในบาห์เรน ทั้งนี้ก็เพราะบาห์เรนเป็นประเทศที่มีเสถียรภาพทางการเมืองค่อนข้างมาก และรัฐบาลบาห์เรนก็ให้อิสระในทางสังคมและบันเทิง อีกทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่ค่อนข้างพร้อมมูล บาห์เรนได้สนับสนุนการซื้อที่พักอาศัยโดย ออกใบ “Permanent Resident Permit” ให้ชาวต่างชาติที่ซื้อที่พักอาศัยในบาห์เรน และอนุญาตให้ขายทรัพย์สินเหล่านั้นทอดตลาดได้ทุกเมื่อ แต่เมื่อใดที่ขายที่พักอาศัยในบาห์เรนไป “Permanent Resident Permit” ก็จะถูกยกเลิกทันทีเช่นกัน

ภาพที่ 2.33 แสดงจำนวนการซื้อขายบ้านและที่ดินจากปี ค.ศ.1990-2001

ที่มา : BMA, Economic Indicators 2003

ผู้ประกอบการรายสำคัญ (Key Player Profile) ในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ และกิจกรรมทางธุรกิจของบาห์เรน

จากตารางที่ 2.145 จะเห็นว่า ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับอสังหาริมทรัพย์ มีจำนวนบริษัทประมาณ 174 แห่ง และบริษัทส่วนใหญ่ในธุรกิจนี้เป็นบริษัทของชาวบาห์เรน จะมีบริษัทที่เป็นของชาวต่างชาติ 100% ประมาณ 19 แห่ง และส่วนใหญ่เป็นชาว GCC

ส่วนทางด้านกิจกรรมทางธุรกิจพบว่า มีบริษัทที่รับงานทางด้าน สถาปนิก และ วิศวกรรมอยู่ประมาณ 133 แห่ง เป็นบริษัทของบาห์เรน 100% 69 แห่ง และเป็นบริษัทร่วมทุน 43 แห่ง และ บริษัทที่เป็นต่างชาติ 29 แห่ง

2.2.8.3 ธุรกิจบันเทิง

ภาพรวมของธุรกิจบันเทิงต่างๆ มีดังต่อไปนี้

1) โทรทัศน์

บาห์เรนมีสถานีโทรทัศน์ท้องถิ่นอยู่ 2 สถานี สถานีหนึ่งแพร่ภาพเป็นภาษาอังกฤษ อีกสถานีหนึ่งแพร่ภาพเป็นภาษาอาหรับ และทั้งสองสถานีอยู่ภายใต้ความดูแลของกระทรวงสารสนเทศ (Ministry of Information) ที่มีหน้าที่คอยกำกับดูแลให้การเผยแพร่ข้อมูลเป็นไปตามกฎระเบียบที่ตั้งไว้ การเผยแพร่รายการของวิทยุโทรทัศน์ของบาห์เรนอยู่ภายใต้การดำเนินงานของบริษัท Bahrain Radio and Television Cooperation (BRTC) ที่ก่อตั้งขึ้นมาในปี 1993 นอกจากจะมีหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเผยแพร่รายการของวิทยุโทรทัศน์ท้องถิ่นแล้ว BRTC ยังดำเนินการจัดการ Television Satellite service ที่เกี่ยวข้องกับการออกอากาศของรายการและสถานีหลัก ๆ ที่ส่งสัญญาณจาก Arab sat และ Nile sat

ตารางที่ 2.145 จำนวนบริษัทแบ่งตามสัดส่วนการถือหุ้น และสัญชาติของผู้ถือหุ้น

Sector		Bahrain				Non - Bahrain 100%		ไม่ทราบสัดส่วนการถือหุ้นที่แน่นอน		Total
		100%	71-99.99%	51-70 %	< 50 %	Nationality	Total	Nationality of Authorized Person	Total	
Business activities	Engineers	61	2	9	1	American	4			100
					1	Norwegian	1			
					1	Cypriot	1			
					1	Indian	1			
					9	British	9			
					1	Guiana French	1			
					2	Lebanese	2			
					1	Irish	1			
					3	German	3			
					1	Romanian	1			
					1	French	1			
					1	Australian	1			
	Architects	8		1	1	Egyptian	1			13
					1	Hong Kong	1			
					1	Lebanese	1			
	Total	69	2	10	31		29			113
Real Estate	Property Leasing	24	1		4	Kuwaiti	2			31
	Property management, development and maintenance for a company's account.	11			3	Qatari	2			18
					1	Kuwaiti	1			
					1	Saudi	1			
	Property sale and buying.	80	6	6	19	Saudi	7	Bahraini	1	125
					1	Kuwaiti	1			
					1	Canadian	1			
					2	Indian	2			
					1	Yemeni + Saudi	1			
					1	Saudi+ Qatari	1			
	Total	115	7	6	34		19		1	174

ที่มา : Ministry of Commerce, www.commerce.gov.bh

นอกจากนี้ BRTC ยังได้ทำความตกลงกับ BBC World และ Egyptian Satellite Channel (ESC) ในอนุญาตให้มีการแพร่ภาพได้ตลอด 24 ชั่วโมง

สถานีต่าง ๆ จากประเทศเพื่อนบ้าน ให้ความสนใจช่องสัญญาณของบาห์เรนเป็นพิเศษ เนื่องจาก สภาพภูมิอากาศ ที่ทำให้ประเทศในแถบอ่าวสามารถรับสัญญาณ จาก terrestrial channel ของบาห์เรนได้เพียงแค่ใช้เสาอากาศเท่านั้น ทั้งนี้ พื้นที่รวมถึงทางตะวันออกของซาอุดีอาระเบีย คูเวต กาตาร์ ทางตะวันออกของอิหร่าน โอมาน และสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และยังทำให้การเช่าช่วงเวลาจาก BRTC ได้รับความสนใจจากเอกชนมากขึ้น และจากสภาพภูมิอากาศที่เอื้อแก่การแพร่ภาพบาห์เรนจึงพยายามที่จะจัดตั้ง Media free zone ในกลุ่มอ่าวอาหรับ และในการจัดตั้ง โซนนี้ บาห์เรนจะต้องแข่งขันกับคูไบ จอร์แดน และอียิปต์ เพื่อการเป็นศูนย์การการแพร่ภาพ ในความพยายามที่จะเป็น Media free zone นั้น บาห์เรนได้ทำความตกลงกับ The Middle East Broadcasting Centre (MBC) ในกลางเดือนมกราคม ปี 2003 เพื่อแพร่ภาพรายการของสถานีช่องสองจากบาห์เรน รายการส่วนใหญ่เป็นรายการบันเทิงของประเทศตะวันตก และข่าวภาษาอังกฤษ ที่แพร่ภาพจากคูไบในขณะนั้น จุดที่น่าสนใจอีกอย่าง คือ การแพร่ภาพภาพยนตร์ต่างประเทศนั้น ต้องเสียค่าลิขสิทธิ์และจะแพร่ภาพได้ในพื้นที่ที่กำหนดเท่านั้น เมื่อค่าลิขสิทธิ์ของภาพยนตร์ราคาแพงมาก และการเป็นสถานีที่ไม่เสียเงินในการชมอาจทำให้ช่องสองมีปัญหาทางการเงินขึ้นมาได้ ถึงแม้ว่าบาห์เรนจะยังไม่มีสถานีโทรทัศน์เอกชน แต่ก็มีแผนในการจัดตั้งในอนาคต

2) ทีวีดาวเทียม

BRTC นอกจากจะดำเนินการถ่ายทอดสถานีที่รับชมได้ฟรีแล้ว BRTC ยังดำเนินธุรกิจแพร่ภาพโทรทัศน์ที่ให้บริการแก่สมาชิกสมาชิกเท่านั้น และได้แพร่ภาพรายการต่างๆทั้งอาหรับ ต่างชาติ และสถานีบันเทิงต่างๆ โดยการแพร่ภาพแบบ Microwave delivery system (MMDS) BRTC เริ่มดำเนินธุรกิจประเภทนี้มาตั้งแต่ปี ค.ศ.1993 จนบัดนี้มีสถานีโทรทัศน์ทั้งหมด 27 ช่อง มีทั้งช่องภาษาอาราบิก อังกฤษ ฝรั่งเศส และอินเดีย เพลงและรายการบันเทิงต่าง ๆ และในเร็ว ๆ นี้มีการเปลี่ยนไปใช้ดาวเทียมระบบดิจิตอล ซึ่งจะสามารถแพร่ภาพได้มากขึ้น

3) ดาวเทียมและการบริการแบบ free - to - air

จานดาวเทียมเป็นสินค้าที่หาได้ทั่วไป และมีราคาค่อนข้างถูก ผู้ชมสามารถชมรายการมากกว่าช่องสถานีได้ทั่วโลก โดยทั่วไปสถานีเหล่านี้เป็นสถานีที่เรียกว่า free-to-air ที่เชื่อมโยงกับ Arabsat, Asia sat, Nilesat และ Hotbird ในขณะที่รัฐบาลมีมาตรการควบคุมสถานีของท้องถิ่น แต่กลับไม่มีมาตรการควบคุมรายการดาวเทียมต่าง ๆ ซึ่งกฎหมายบาห์เรนห้ามการติดตั้งดาวเทียมโดยไม่ได้รับอนุญาต แต่ก็ไม่มีกฏบังคับใช้กฎหมายแต่อย่างใด และคนบาห์เรนส่วนใหญ่ก็ติดตั้งจานดาวเทียมที่บ้าน

4) วิทยุ

BRTC ดำเนินการสถานีวิทยุ 3 แห่ง เป็นภาษา อาราบิก 1 แห่ง และภาษาอังกฤษ 2 แห่ง รายการที่กระจายเสียงมีทั้งรายการท้องถิ่น ข่าว และเพลงจากทั่วโลก กระจายเสียงทั้งระบบ AM และ FM บาห์เรนได้ทำความตกลงกับองค์การนานาชาติหลายแห่งในการกระจายเสียงรายการวิทยุของบาห์เรนในระบบ FM เช่น BBC World Arabic Service, Radio Monte Carlo, Radio Sawa และ Abu-Dhabi FM

นับจนถึงปัจจุบันนี้ ยังไม่มีการจำกัดการฟังรายการต่าง ๆ จากสถานีบาหลีเรน ในขณะที่มีการควบคุมสถานีวิทยุต่างๆ ที่ดำเนินการโดยรัฐบาล แต่ไม่มีการควบคุมสถานีวิทยุอื่น ๆ ที่ออกอากาศจากประเทศเพื่อนบ้าน และซึ่งสามารถรับฟังได้ในบาหลีเรน

5) การควบคุมสื่อต่าง ๆ ในบาหลีเรน

รัฐบาลบาหลีเรนใช้สถานีวิทยุและโทรทัศน์เพื่อออกอากาศข่าว และรายการต่าง ๆ ของตนเหมือนสถานีของรัฐอื่น ๆ ที่มีอยู่ทั่วโลก การเซ็นเซอร์รายการต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของสังคมและวัฒนธรรม กลุ่ม NGO ต่าง ๆ สามารถออกรายการบางรายการที่เปิดให้มีการโต้เถียงที่แสดงความคิดเห็นที่แตกต่างได้ ส่วนข่าวเกี่ยวกับกิจกรรมของกลุ่มเหล่านี้จะรวมอยู่ในข่าวท้องถิ่น รายการที่ถ่ายทอดสดการตอบคำถามทางโทรศัพท์เป็นที่นิยมอย่างมาก และการแสดงความคิดเห็นเริ่มมีการเปิดกว้างมากขึ้น

6) สิ่งพิมพ์

ในปัจจุบันบาหลีเรนมีหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นอยู่ 3 ฉบับ 2 ฉบับเป็นภาษาอาราบิก และอีกหนึ่งฉบับเป็นภาษาอังกฤษ มีนิตยสารท้องถิ่นอยู่หลายฉบับด้วยกัน มีทั้งนิตยสารที่วาดด้วยสังคมและการเมือง บันเทิง วัฒนธรรม การศึกษา ฯลฯ เนื่องจากการก้าวสู่การพัฒนา การเปิดเสรีของการตลาดทำให้มีการเปิดให้ขอใบอนุญาตการทำสื่อได้ การห้ามการลงข่าวสารเรื่องใด ๆ นั้นไม่มีให้เห็นบ่อยนัก ที่ผ่านมารื่องที่ต้องห้ามจะเป็นเรื่องที่ขัดกับความเชื่อทางศาสนาและข้อมูลที่ไม่ตรงกับความจริงที่เกี่ยวข้องกับภาครัฐ ตามกฎหมายมาตราที่ 46 Law No.47 of 2002 แล้ว บริษัทที่จะขอใบอนุญาตจัดทำสิ่งพิมพ์จะต้องเป็นชาวบาหลีเรนและมีผู้ถือหุ้นไม่น้อยกว่า 5 คน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสารสนเทศมีอำนาจในการสั่งห้ามตีพิมพ์ถ้าพบว่าสิ่งตีพิมพ์นั้นผิดกฎหมาย